

٢٣٢١ - ١٣٢٠ روغرا姆 - پاتنام = ΩΡΟΛΟΓΙΟΝ ٦١٦١ - ٦١٩١

ساعده Ωραί	پذاره ایرسی Δευτέρα	صلی برایا	چادرشنه Τετάρη	نمیشه پیغمبر	پاروسکوی پیغمبر	جهه ایرسی Σαββاتον	میلو ΕΚΚΛΗΣΙΑ
8—9	Torunia	Torunia	Torunia	Torunia	Torunia	Torunia	EKKΛΗΣΙΑ
9—10	Emunia	Emunia	Emunia	Emunia	Emunia	Emunia	Emunia
10—11	Emunia	Emunia	Emunia	Emunia	Emunia	Emunia	Emunia
11—12	Emunia	Emunia	Emunia	Emunia	Emunia	Emunia	Emunia
1—2							
2—3	Hortoressim	Hortoressim	Hortoressim	Hortoressim	Hortoressim	Hortoressim	Hortoressim
3—4							
4—5							
5—6							

لسان ترك

لسان تركى سهلته تحصيل ايجون نو اصول الفبا

أثر

عِنْ مَعْلَمِ لِسَانِ الْمُهَاجِرِ لِلْعَالَمِ الْجَدِيدِ فِي لِسَانِ الْمُهَاجِرِ

برنجي قسم

ΤΟΥΡΚΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ

ΤΟ ΤΡΙΤΟΝ ΥΠΟ ΤΗΣ ΑΥΤΟΚΡΑΤΟΡΙΚΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ ΒΡΑΒΕΥΘΕΙΣΑ

ΠΑΥΛΑΚΗ Β. ΜΕΛΙΤΟΠΟΥΛΟΥ

ΚΑΘΗΓΗΤΟΥ ΤΩΝ ΤΟΥΡΚΙΚΩΝ

ἐν τῷ Σωγραφείῳ Γυμνασίῳ, ἐν τῷ Ἐθνικῷ Λυκείῳ, καὶ ἐν τῷ Λυκείῳ Vatelot

ΒΙΒΛΙΟΝ Α' — ΑΛΦΑΒΗ ΜΑΡΙΟΝ

· Αρχή τῆς παντός.

در، حادث

غلطه ده بخشنبه بازارنده آغوشان خانی اتصالنده راودو برادرل مطبعه سی

· Έκδοσις τοῦ 1913 - ١٢٢٩ تاریخ نشری

تعریف

۹۱ — اسکر سوییلار یکمە اینانمیور سە کر احمد بکدن سورىيڭىز. — دىدىيڭىز صحىح ايسە رفيق بىك نىچون كىلدى. — محمد افدى اىچرىيەدەمى. — باقىم اىچرىيەدە ايسە سكا خبر ويردم. — پيانقو نومرسو كىر چىقارسە بىك اوش طقوزلىرا ويرەجكىزى وعد ايمش ايدىيڭىز نىچون ويرمىورسەكىز. — كىمدر او. — كىم او لورسە او لسوون. — نە دىرسە دىسون. — كىندى ايتدى كىندى بولدى. — احمد افدى ينڭى بو اقشام كلوپ كىلە جىنى بىلەم. — محمد بىك مكتوب يازوب يازمىدىنى معلومز دىكلەر. — بو سنه آطەيە جوق كىدە ايمش فائىدە كورە جىك ايمش. — بو كا دا ئۇ غز تەلرددە بىر شى او قودىيڭىزى. — بونى آطەلرە كىدوب كلانلىردىن صور مەيلىسەكىز. — رضا بىك غز تەبىي او قومش او لسى كىر كىدر. — بن رضا بىك بو اقشام بىزدە قالە جىغنى دىمەم. — بن دىمەم كە رضا بىك بو اقشام بىزدە قالە جىق. — بن رضا بىك بو اقشام بىزدە قالە جىق دىمەم. — محمود افدى ايشى يازمىدې قىھ و خبر ويرمىدې كە ايانىم. — يارىن چارشۇ قىالى او لە جەميش. — ساعت او نېرە قدر سزى بىلەم. — مصطفى افدى يابدىنى بىر ايش ايمش كېيى غز تەبىي كېيرەميش. — نە دوشۇنۇر سەكىز. — نەمى دوشۇنۇرم. — بن دوشۇنۇمە يىدە كىم دوشۇنسون. — آ بىكم مراق ايمىكىز انشاھ اىي او وورسەكىز.

لسان تركى

لسان تركى بى سهولته تحصيل ايچون نو اصول الفبا
انتر

عَنْ مَعْلَمِ لِسَانِ تُرْكِيٍّ إِلَى الْعَالَمِ الْأَكْبَرِ فَلَيْسَ وَلَوْلَيْ

برنجى قسم

ΤΟΥΡΚΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ

ΤΟ ΤΡΙΤΟΝ ΥΠΟ ΤΗΣ ΑΥΓΟΚΡΑΤΟΡΙΚΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ ΒΡΑΒΕΥΘΕΙΣΑ

ΠΑΥΛΑΚΗ Β. ΜΕΛΙΤΟΠΟΥΛΟΥ

ΚΑΘΗΓΗΤΟΥ ΤΩΝ ΤΟΥΡΚΙΚΩΝ

[ἐν τῷ Ζωγραφείῳ Γυμνασίῳ, ἐν τῷ Ἐθνικῷ Λυκείῳ, καὶ ἐν τῷ Λυκείῳ Vatelot]

ΒΙΒΛΙΟΝ Α' — ΑΛΦΑΒΗΤΑΡΙΟΝ

Αρχή ήμισυ παντός.

در سعادت

خانه مطبوعاتی آغوبیان خانی اتصالنامه برادران مطبوعاتی
پخته به بازار نده

تاریخ نشری ۱۳۲۹ - 1913 "Εκδόσις τοῦ

تمنیں

۸۷ - بوکون کیدیله جك يراوزاقد اولدیغندن آرابه ايله کيدلسه دها این اولور. - هوالرسرت اویسله پوسته وابوری کلدىکى خبرى نوب بر آزمتسلى اولدق. - کيمسه يه برشى سوپلەمە چونكە بو سوزك ايشيدىلىنى ايستم. - صفووق الدىيغمدن بوکون بر آز كيفىزم. - اكر نورى بىك كىدەجىك اولورسە نە يابىم. - بو مكتوبى اوقويه بىلور ميسكىر. - كورەيم افندم. - كىدەجىث اولورسە كىر خبر ويرمڭىزى رجا ايدرم. - نردايان او لمدىغندن يوقارى يه چىقمىم. - اسماعيل افندى وعد ايدر فقط اجرا ايتىز. - باىچە كىر پور ازه فارشو اولدېغىندن آغاچىركىچ چىچك آچار. - درسکىر يىتىمى. - درسکىرى يىتىرىدىكىزى. - خواجه افندى كىلدكىرنىدە چوجقلار او بىنا يوردى. - قىنهلى بورغاز هكىلى وبيوك اطه.

لطيفه

۸۸ - طرناقلىكىزى تميز طوتىكىر كە سزدن استكراه ايمىسوتلر. جغرافيا درسى ائناسىنده خواجه چوجىك بىن درسە چىقاروب بارماقى بىوك بر خريطةڭ اوزرىنده بر نقطە يە تطبيق ايتىرىر و موقۇنى بىلدۈمىك اىستىدىكى بىن شەرك اسعنى او قوتىق او زرە چوجقلاردن دىكىر بىنە «شورادە نە كورىيورسک» دىينچە چوچق آرقداشنىڭ كىرى لى طرناقى كوروب «افندم كىرىلى بىن طرناق كورۇييورم» دىيىشىدە.

ΤΟΥΡΚΙΚΑ ΣΥΓΓΡΑΜΜΑΤΑ

ΠΑΥΛΑΚΗ Β. ΜΕΛΙΤΟΠΟΥΛΟΥ

Καθηγητοῦ τῶν Τουρκικῶν ἐν τῷ Ζωγραφείῳ Γυμνασίῳ,
ἐν τῷ Ἐθνικῷ Λυκείῳ καὶ ἐν τῷ Λυκείῳ Vatelot

ΓΡΑΦΗ ΡΗΚΑ ΚΑΙ ΝΕΣΗΧ

Τουρκικὴ Γλῶσσα τρὶς ὑπὸ τῆς A. K. βραβευθεῖσα.

1. *Βιβλίον Α'.* Ἀλφαβητάριον. = Ἀλφάβητον, συλλαβισμός, γραμματοκαταρκτικαὶ γνώσεις. Κείμενα μετὰ διηγημάτων ἐκ τοῦ μαθηματικοῦ βίου. Γνωμικά. Γρ. 3.
2. *Βιβλίον Β'.* Ἀναγνωστικόν. = Κείμενα μετὰ διηγημάτων πραγματογνωσίας καὶ τεχνολογ. ύποδειγμάτων. Ποιήματα. Γνωμικά. Γρ. 4.
3. *Βιβλίον Γ'.* Ἀναγνωστικόν. = Κείμενα μετὰ διηγημάτων Φυσιογνωσία. Γεωγραφ' α. Ὁμολογα. Ποιήματα. Ἡθικὰ παραγγέλματα. Γρ. 5.
4. *Βιβλίον Δ'.* Ἀναγνωστικόν. = Ὑπόδειγμα συνθέσεων συναλλαγμάτων. Κείμενα διδακτικά μετὰ διηγημάτων Γρ. 4.
5. *Βιβλίον Ε'.* Ἀναγνωστικόν. = Ὑπόδειγματα συνθέσεων καὶ ἐπιστολῶν. Κείμενα φιλοσοφικά Γρ. 4.
6. *Βιβλίον ΣΤ'.* Βιογραφία Γαλλιλαίου. Παῖς. Τύποι αἰτήσεων, λόγοι πανηγυρικοί. Διηγήματα εἰς γραφὴν Διβάν καὶ Τεαλήκ. Γρ. 4.
7. *Ἀχλάκ = Χαρακτῆρες.* = Συνθέσεις μετ' ἐπεξηγηματικῶν ἔρωτῆς σεων. Ἡθικὰ παραγγέλματα μετὰ σχετικῶν διηγημάτων, ἐν τέλει δὲ ἡ γρομματικὴ ἐλληνιστὶ καὶ γαλλιστὶ Γρ. 6.
8. *Οδηγὸς τῆς Τουρκικῆς γλώσσης.* = Μέθοδος μετὰ διαλογικῶν θεμάτων καὶ γυμνασμάτων. Ἀρθονος διηγήματα. Τετραγωνικὴ γρομματική. Γρ. 3.
9. *Guide de la langue Turque.* = Μέθοδος μετὰ διαλογικῶν θεμάτων καὶ γυμνασμάτων γαλλο-τουρκικῶν. Γρ. 3.
10. *Τουρκικὴ γραμματικὴ.* = Ἐκτεινετατα ἀπασα ἡ τουρκικὴ, περσικὴ καὶ ἀραβικὴ γραμματικὴ μόνον τουρκιστὶ, μετὰ παραδειγμάτων καὶ ἐφαρμογῶν. Γρ. 3.

منع ایچون قوشدی بوتلره کیتدى
 دیدى — اى غافلان بى ادرالك
 او كىزده چە بلا و هلالك
 حىله در قانمايك دوزر صانصار
 صانمايك كە اولور بزه اول يار .
 « آچەم ! — يوق ! — او بر بز چوق
 آچ ! اوت . . . آچما ! — آچ — يوق يوق !
 ما حصل چىقىدى بر نزاع و فساد
 ايلى طرف اولدى حكم استبداد
 متصل صانصار ايلىدى فرياد
 اولدى مشر صوكتىنده استمداد
 بىردىن ايتدى هجوم و صوله همان
 بوغەرق ايىدى جملەسىن بى جان
 آت آلان اسکدارە بىرىدى .

ΠΡΟΣΗΜΕΙΩΣΙΣ ΤΗΣ Β' ΕΚΔΟΣΕΩΣ

...ΦΕΒ...

Πρὸς δὴ γίαν τῶν φίλων συναδέλφων καὶ δικαιολόγησιν τῆς δλῆς τοῦ ἡμετέρου βιβλίου οἰκονομίας προτάσσομεν τὴν σημείωσιν ταύτην, ἵτις ὑποτυποῖ τὴν μέθοδον, καθ' ἣν δέον νὰ προβαίνωμεν εἰς τὴν διδασκαλίαν τοῦ Τουρκικοῦ μαθήματος ἐν τοῖς ἡμετέροις σχολείοις.

Ἄπὸ ἑτῶν διδάσκοντες αὐτὸ μετὰ πανθομολογουμένης ἐπιτυχίας ἐπιθυμοῦμεν νὰ καταστήσωμεν τοὺς πάντας κοινωνοὺς τοῦ τρόπου, δι' οὗ ἐδρέψωμεν ἀπιστεύτους πάντοτε καρπούς, πεπείσμεθα δὲ ὅτι προάγοντες οὕτω τὸ ἔργον καὶ συντελοῦντες τὰ μάλιστα εἰς τὴν ἐντελῆ ἐκμάθησιν τῆς χρησιμωτάτης ταύτης εἰς τοὺς ὄμογενεῖς γλώσσης, θὰ προκαλέσωμεν ἴδιαιτέρας τῶν φίλων συναδέλφων ἀνακοινώσεις, δι' ὧν θὰ βελτιώσωμεν τὸ βιβλίον τοῦτο εἰς προσεχεῖς, ἵνα Θεὸς δῷ, ἐκδόσεις.

Ἡ μέθοδος τὴν δποίαν ἡκολουθήσαμεν, εἶνε δὲ ἀναλυτικὴ, ἐπικουρούσης σκοπέμως, ἀλλὰ καὶ φειδωλῶς τῆς συνθετικῆς. Εἰς τὸ στόμα, τὴν μνήμην καὶ τὴν ἀντίληψιν τοῦ μαθητοῦ παρέχομεν εὐθὺς ἐξ ἀρχῆς δλοκλήρους φράσεις καὶ ἐννοίας κατὰ τὴν μέθοδον τὴν μητρικήν, ἵνα εὐθὺς προσοικειωθῇ ζωγ-τανὰ τῆς ἔνγκιος γλώσσης στοιχεῖα.

Οὕτω τὸ δλον ἔργον διηγρέσαμεν εἰς τρία βιβλία. Προβαίνοντες εἰς τὴν δι' ἔκαστον βιβλίον δὴ γίαν, προσγημειοῦμεν εὐθὺς διὰ τὸ πρῶτον τοῦτο, διὰ μετὰ ἐπιμελῆ καὶ συστηματικὴν αὐτοῦ χρῆσιν συντελεῖται πρὸς ἄλλοις πλείστοις πλεονεκτήμασι καὶ τὸ κυριώτατον μέρος τῆς ἀναγνωστικῆς ἐμπειρίας τοῦ μαθητοῦ τὸ δποίον ἀλλοτε μετὰ δεδεμένων χειρῶν οἱ διδασκαλοὶ ἔθλεπον ταλαιπωροῦμενον ἐν στοιχειωδεστάτῳ συλλαβισμῷ, νῦν δὲ μετ' εύνογήτου χαρᾶς θ' ἀκούσωσιν αὐτὸν

فالفسخه غدر منجی صافول بر آدم او لدیغندره دافندهم رها
او بیو بیور دیگنرده راهنگزی بو نصیریم دبه او باندر مردم دیگندره.

حکایه

۸۲ — کدینک بری کونک برندہ بر تیمور جی دکانه کیور.
شوراسنی بوراسنی یوقلایوب طور درکن یاغلی بر اکه یه راست کلیر
وی الامعه باشلار فقط اکه نک دیشلری کسکین او لدیغندن کدینک دیلنی
یواش یواش کسر. کدیده دیلنک کسیلمکده او لدیغنى آکلا یه من
و دیلنندن آقان قانلری یالادچه بو اکه کوزل بر آو دیو یالابه یالایه
نهایت دیلنی بسبتون پاره لامشدتر.

قورق اللهدن قورقیاندن.

لطفه

۸۳ — فادینک بری کچوک ھوجنہ بر الما و بروب بیوک
فرند اسپله بای اینسی تغیه ایده و داو غلام اکوره یم سی
کبار جه تقسیم ایت، دبر. ھومه ایه دکبار جه تقسیم نصل

لسان تركى

ΤΟΥΡΚΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ — LANGUE TURQUE

رنجى قسم

BIBLIION A' — PREMIÈRE ANNÉE

- ١ -

خ	ح	ج	ج	ث	ت	پ	ب	ل		
χή	χά	τζήμη	τζίμη	θէ ڻ	σէ	τէ	πէ	μπէ	ڦلیف	élikif

ض	ص	ش	س	ز	ر	ذ	د											
ڙاڻ ڻ	ٿاڻ	ٿاڻ	ٿاڻ	ڙاڻ	ڙاڻ	ڙاڻ	ڙاڻ	ڙاڻ	ڙاڻ	zad ou dad	cad	chin	cin	gé	zé	ré	zal	dal

ك	ك	ك	ك	ك	ف	غ	ع	ظ	ط										
ڦےڻ	ڻےڻ	ڻےڻ	ڻےڻ	ڻےڻ	ڻے	ڻے	ڻے	ڻے	ڻے	yéf	néf	guéf	kef	caf	fé	ghaïn	aïn	zi	thi

[لا]	ي	[ه]	هـ	وـ	نـ	مـ	لـ
لام-ڦلیف	يـ	هـ	هـ	وـ	نـ	مـ	لام

حکایه

۷۸ — ببلیک برى قیرده بر آغاجه قونمیش و طورمیوب او تىكە باشلاادىنى صرەدە او تەدن بر تلىكى كوروب ببلە « ماشا الله سىكىر او زاقدن بو قدر تائىر ايدىيور عجىبا يقندن ايشىدىلش و دىكىتمىش او لىسە نە يايىز » دىھەك و دەها بو كې سوزلر ايلە ببلە قولتوق ويرەرك بىر ازدە يقىن كلوبىدە او تىسى رجا ايدر . بليل ايسە تلىكىنىڭ رجا سىنى قبول ايلە يانشە كلوبىدە او تىكە باشلاادىنى صرەدە تلىكى صىچىرايوب جال يقا ايدر و هەن يېر .

حصە — اشبو حکایەدن آكلاشىلان انسان دشمنك قولتوق
قبارتان دوزجهسى احمق آلداتان سوزلىرىنە آلدانما مىلىدە .

انسانك كوزىنى بىر آووج طوبراق طوبورىر .

لطيفە

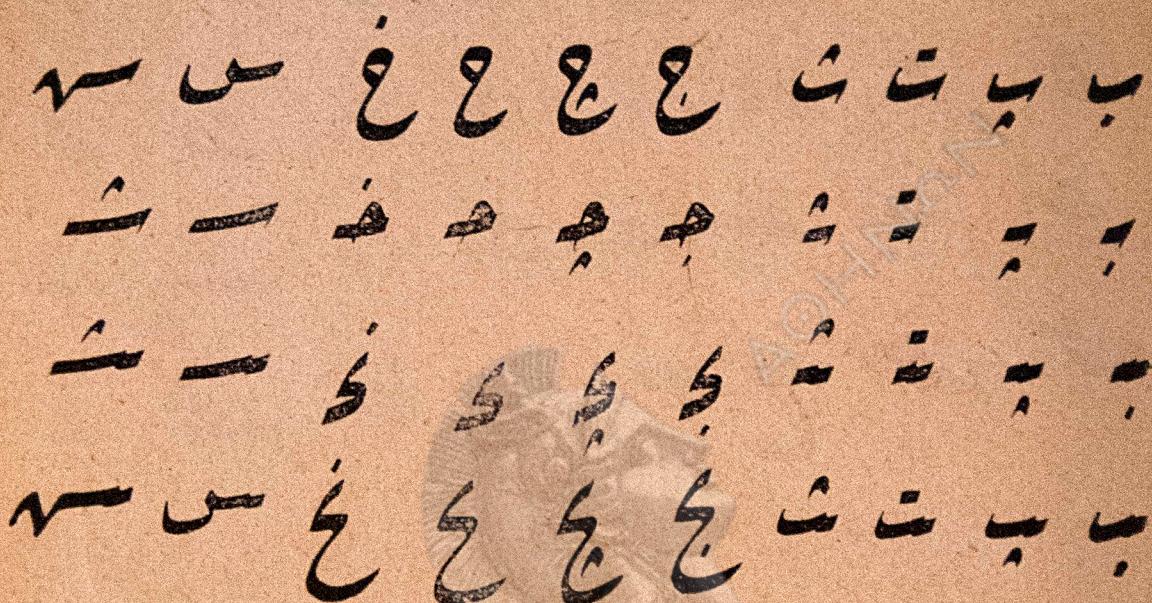
۷۹ — تاتارك برى يولده بر خانە اينىش . خانجى او ارەلق جولوق چوجىفە برابر صوغان اتىك يىكىدە ايمش . تاتار خانجى يە « خانجى ات اتىك ياغ اىسترم بالدىنده خبرك او لىسون » دىيىنچە خانجى « اپشتە صوغان اىشتە اتىك حالدىنده خبرك او لىسون » دىه جواب ويرمىشدە .

(۱)

— ٤ —

Τὰ σχῆματα τῶν γραμμάτων ἐν ἐρχῃ ἐν μέσῳ καὶ ἐν τέλει λέξεως ἢ συλλαβῆς.

Les formes de lettres au commencement, au milieu et à la fin des mots.

تا گرامماتا ادذرززوو
δὲن ینوونتاي ميتا توان
هپومئون نايل تو گرماتا
تو ڈياتېروسىن آکەرائىن.
کالوونتاي دې تا مېن آنە
نوتا تاىتا موئىفاسىھلە، تا
دې ینوونمەنە موئىتسىھلە.

(۲) Πρὸς σχηματισμὸν
συλλαβῶν καὶ λέξεων ἐν τῇ
Τουρκικῇ δὲν ینوونمەن τὰ
گرامماتا ڈپاۋىز ېخۇسىن,
اڭل' آپوكۆپتۈمەن تو تەلەن-
تايىن تۈرىما ىچىرەن نايل ترۇپو-
پولۇمەن تو آرچىكىن اۇتۇن
سچىمىا ئىچ تىنە توان گرام-
ماتوون.

ادذرززوو
نے س'unissent pas avec les
suitantes, et leur forme
reste toujours la même, et
s'appellent *mounfassilé* et
les unis *moutassilé*.

(۲) Pour former des syllabes et des mots dans la langue Turque, on n'unit pas les lettres telles qu'elles sont, mais on découpe la dernière forme ou l'on change leur première forme à quelques-unes de ces lettres.

مظاہ

۷۵ — آدمیتک بڑی بر یاماغان فوئی طوئرب بو ۋە بر فاج
لقردی او كر نىمە ايدى . فوئى نزەردەلىك . دېنچە . باشە
بۇراردەيمىم ، دې مھواب دېردى . بۇ آدمیتک بىر قۇمىشىر ھۈمىغى
وار ايدى كە بۇ فوئى يىك سو . ايدى . بىر كۇرى
آدمیتک او رادە بۇ لىخ . يىغى بىر زمانە فوئىك بۇ لىخ يىغى
او طەبە كېرەپ آڭرى دەپىيە فۇرپىر يىغى زمانە آدمىرە اېچىرى
لېردى . فوئى بىزە كورىبوب نزەردەلىك . دې سو ئال
ايقىرى . یاماغان ھۈمىغىك ھېپىرە بۇ غۇرى بىر سەر . باشە
بۇراردەيمىم ، دې مھواب دېنچە ھۈمىغى زىارەسىد او نامەرىنى
فوئى بىرا قوب فايمىرى .

مەھىم — خەرسىزلىق يىك فنا بىر خۇى او امىرىقىندە خەرسىزلىك
ۋە جەلتى دائىما راھىمىز دەر . خەرسىزلىك هەركىسىدە مەحجوب اولۇر .
خەرسىزلىقى صوركى رىزالىدر .

اوجوزدۇر علەنی وار — بەھالىدە حەكمىقى وار .

— ٨ —

ب ب ت ت ج ج ع ع س س ص ص
 ب ب ذ ذ م م ف ف ت ت ص ص
 ب ب ت ت ج ج ع ع س س ح ح و و
 ب ب ت ت ج ج ع ع س س ص ص
 ط ظ ع غ ف ف ك ك ل ل م م ن ن ه ه
 ط ظ ع غ ف ف ك ك ر ر د د ز ز ه ه
 ط ظ ع غ ف ف ك ك م م ن ن خ خ ن ن
 ط ظ ع غ ف ف ك ك ل ل ع ع م م ن ن ه ه

Γραφή ἐπὶ τοῦ πίνακος. — Ο ἐπὶ τοῦ πίνακος Τουρκικὰ γράφων πρέπει νὰ ἔχῃ τὴν δεξιὰν χεῖρα τεταμένην πρὸς τὰ δεξιά.

— Ο σπόργγος κρατεῖται μόνον μεταξὺ τῶν τριῶν δακτύλων τῆς ἀριστερᾶς χειρός, γαμψωνύχως.

حکایه

۷۱ - طاوغلک برى ه

یهونه بمورطه لرسي بولوب
فامونه به باتار . بر فر لان فيع
بوني کورنجه « آى عقايسز

حيوان بونلري نهيه ه مبونه بونلري نهيه ه

بسليورسك بونلري بيوندکلري
کي اك اول سنی ه کي الک اول سنی ه
ايصيره جقلر ، ديش . ايصره مفله ، ربمه .

اوجوز اتك يخنيسى طاتسز اولور .

لطیفه

۷۲ - در سره مواجر « اك صکره ابرنې بکسکز دېلد

هائکبلې بىرە ، دې سؤال ابرنجه ھومغلک برى « افندىم بايره
دېلد » دې هواب دېمىشىر .

— ۱۰ —
^(۴)

وار پول يول يوق يوك پورتوقال
چوچو قوچو يوز طوز توز قوم قوزو سوز
اوك اون کون کوز صو کوردوك چوبان
فورنار قوشاق

دار بول بول بیوف بیوك بیورتوقال
میوه قومو بوز طوز نوز فوم قوزو سوز
اوك اوه کوه کوز صو کوردوك میوهان
فورنار فوشاق

(۴) Τὸ βαβ ἐν ἀρχῇ λέ-
ξεως εἶνε πάντοτε σύμφω-
νον προφερόμενον ὡς β, ἐν
μέσῳ δὲ καὶ τέλει εἶνε φω-
νῆγεν προφερόμενον ω ου
օ = eu ḥv = u.

(۵) Le *vav* au commen-
cement des mots est tou-
jours consonne et a le son
du *v*, au milieu et à la fin
des mots il est voyelle et
il se prononce *au ou, eu, u*.

حکایهٔ ماضیٰ شہودی

کلدی ایدم کلدی ایدک کلدی ایدی کلدی ایدق کلدی ایدیکر
کلدی ایدیلر (کلدیلر دی) .

ماضیٰ شہودیٰ شرطی

کلدی ایسم کلدی ایسہ کلدی ایسہ کلدی ایسہ (ک) ق
کلدی ایسہ کر کلدیلر ایسہ .

ماضیٰ نقلی

کلشم کلشسک کلش کلشنر کلشنسر کلشر .

حکایهٔ ماضیٰ نقلی

کلشدم کلشدک کلشدی کلشدق کلشدیکر کلشلر دی .

روایت ماضیٰ نقلی

کلش ایشم کلش ایشسک کلش ایمش کلش ایشز کلش ایشسر
کلشلر ایمش .

ماضیٰ نقلیٰ شرطی

کلشسم کلشسہ کلشسہ کلشسہ (ک) ق کلشسہ کر کلشلرسہ .

استقبال = مستقبل

کله جکم کله جکسک کله جک کله جکنر کله جکسکر کله جکلر .

حکایہٰ استقبال

کله جکدم کله جکدک کله جکدی کله جکدق کله جکدیکر کله جکدار دی .

روایت استقبال

کله جکمشم کله جکمشسک کله جکمش کله جکمشز کله جکمشسر
کله جکار من .

(٦) - ١٢ -

بَا يِه يُو تِقْ بِه حِي جِي قِي كِي
لِي دِيل فِيل قِير قِيل قِيز صَارِي طَارِي
يَاقي يان قافى طاڭلى چاقى قادىن ياقىن
يوقوش قىش چوقى

بَا بِ بُور نِي بِي صِي جِي فِي كِي
لِي دِيل فِيل فِير فِيز صَارِي طَارِي
يَاقي يان قافى طاڭلى چافىن قادىن
بِرْفوسه فِسَه ھُوي

(٦) Τὸ γὲ ἐν ἀρχῇ λέξεως εἰνε σύμφωνοι προφερόμενον ὡς γ ψιλόν, ἐν μέσῳ δὲ καὶ ἐν τέλει λέξεως εἰνε φωνήγεν πρόφερόμενον ὡς ι.

(٦) Le *yé* ou commencement du mot est consommé et il se prononce en *ye* simple, au milieu et à la fin il est voyelle et a le son de *i*.

میرهات

۶۹ — افتابار بـ فارـ بـ نـ ابـ کـ هـ مـ جـ سـ دـ اـ بـ سـ .
 بـ وـ نـ دـ صـ اـ مـ لـ بـ نـ خـ دـ سـ اوـ نـ وـ جـ فـ قـ وـ فـ مـ حـ بـ وـ اـ بـ شـ .
 اـ فـ تـ بـ اـ رـ فـ اـ دـ بـ دـ زـ بـ اـ دـ اوـ بـ وـ مـ لـ بـ نـ سـ اـ مـ اـ دـ رـ اـ بـ شـ .
 بـ وـ هـ اـ دـ دـ هـ مـ جـ بـ نـ فـ بـ لـ رـ هـ بـ حـ مـ خـ شـ نـ وـ دـ دـ کـ لـ اـ بـ شـ .
 تـ فـ سـ وـ کـ دـ کـ دـ هـ صـ کـ دـ دـ هـ اوـ بـ وـ مـ وـ اـ سـ تـ اـ بـ شـ .
 ھـ وـ نـ کـ ھـ ھـ اـ بـ قـ دـ رـ سـ وـ مـ زـ لـ رـ اـ بـ سـ .
 کـ وـ نـ کـ بـ نـ دـ هـ سـ وـ کـ دـ دـ هـ اـ شـ لـ دـ صـ سـ اـ فـ تـ بـ اـ دـ بـ دـ .
 خـ دـ سـ سـ کـ وـ مـ دـ دـ بـ وـ غـ لـ حـ سـ بـ رـ لـ هـ .
 بـ لـ حـ لـ رـ بـ غـ حـ سـ اـ بـ سـ .
 خـ دـ سـ تـ لـ فـ اـ بـ دـ رـ اـ مـ .
 اوـ لـ مـ اوـ لـ مـ اـ سـ نـ شـ اـ دـ اـ نـ شـ .
 ھـ وـ نـ کـ اوـ کـ وـ نـ دـ هـ صـ کـ دـ .
 قـ اـ دـ بـ دـ وـ قـ تـ بـ یـ لـ حـ دـ بـ کـ نـ دـ هـ اـ کـ تـ بـ اـ کـ بـ جـ بـ اـ بـ بـ سـ .
 بـ اـ شـ دـ سـ .
 بـ لـ حـ لـ رـ بـ دـ هـ اوـ بـ اـ نـ بـ بـ دـ هـ اـ بـ سـ .

اجـ باـ طـ لـ يـ جـ اـ نـ قـ رـ اـ غـ نـ چـ لـ مـ اـ زـ .

بَارهـ سـی . هـالـهـ سـی . بـالـهـ سـی . فـوـبـوـهـ . وـارـمـی . فـوـزـوـهـ بـاـنـهـ .
اوـطـهـ دـهـ كـبـمـ وـارـهـ بـوـ كـبـهـ فـارـسـوـهـ هـانـهـ دـهـ نـهـ اوـلدـیـ .
اوـفـوـهـ يـلـوـرـهـ كـبـمـ وـارـهـ اوـزـوـمـ بـوـقـمـیـ . چـوـقـمـیـ .
هـوـرـاـبـ فـالـمـرـیـ . فـوـشـاـنـ چـوـهـ وـارـهـ . هـارـشـوـدـهـ
بـالـامـ وـارـهـ بـوـبـدـهـ اوـلـورـمـیـ بـاـغـیـهـ فـاـلـوـسـیـ فـارـشـوـدـهـ مـیـ

(v)
— ۱۴ —

أ أ أ ب ب ب ب ب ت ت ت
ث ث ث ج ج ج ج ج ح ح ح ح

(v) Τὰ γράμματα α·ω·ι εἶναι τὰ γραπτὰ φωνήεντα = χονροῦφι ῥυλὰ τῆς Τουρκικῆς γλώσσης δηλ. τὸ ἐλίφ ἐν ἀρχῇ, ἐν μέσῳ καὶ τέλει λέξεως, τὸ βὰβ ἐν μέσῳ καὶ τέλει, τὸ χὲ ἐν τέλει καὶ τὸ γὺὲ ἐν μέσῳ καὶ τέλει. Ἐκτὸς τούτων ὑπάρχουσι καὶ

(v) Les lettres α·ω·ι sont des voyelles écrites = *houroufi imla* de la langue Turque, c'est-à-dire, l'*é*lif au commencement au milieu et à la fin de mots; le *vav* au milieu et à la fin; le *hé* à la fin et le *yé* au milieu et à la fin de mots. En de-

صکره زمانه کچمکسزین نرلاپه کبیدیکن هر بربنی رفتار
فازیکن و دفینه بولنجبه قدر او غراشکن دفینه فامبلیاصزی
بوزلر صر سنه اداره ایدر .

امبار ھفتچی وفات ایشکده صکره ایکی او لار نرلاپه
قوسدیلر و کوزلجه هر بر طرفی فازدیلر فقط دفینه
بوزلر صریلر و زھمندری بوره کېنمک ایچوو نرلاپه بغرای
اکردیلر نرایت ایکی او لار بغوابیلک ئارندە بیول فاماره
کوردیلر د دفینلک غیرندە بئقە بر شئی او طربىغنى ھ
آکلار دیلر .

ا ته بینمدن آیاقلىخى صالحامە .

لطیفه

۶۶ — قادینك بىرندىن قىزىنىڭ قاج ياشىنده او لدېغنى سؤال
ايتكىلرنىھە هنۇز يېرىمى ياشىنده او لدېغنى بىان ايدر . بونك او زرىيە
نفوس تىذ كرەسىنى كورمك اىستىلر . قادىنندە دوشۇندىن « شىدى ھ
اونى نزەدە بولىلى يانەلى او تۈز سنه او لىلۇر » دىمىش .

آلتون آتشىدە انسان مختىدە تىجرىبە او لىنور .

(۸)
— ۱۵ —

آل بل بن پت پك کنج پر بزه بش تل چين
 ال بل بن پت پك کنج پر بزه بش نل مین
 کچ کنچ کورك کورك کورك کورك پدر
 کچ کنچ کورك کورك کورك کورك پدر
 کردہ بليل نفر سفر كامل عارف قهوه برب
 کردہ بليل نفر سفر كامل عارف فرهوه برب
 انسان او طاغ طاش طاشجي عقل عاقل نقل
 انسان او طاغ طاش طاشجي عقل عاقل نقل

(۸) Πλὴν τῶν γραπτῶν καὶ νοητῶν φωνηγέντων ὑπάρχουσι καί τινα βοηθητικὰ σημεῖα ἐπίσης νοτηρά· ὡς τὸ ζέζμ= (•). Τοῦτο τιθέμενον ἐπὶ τῶν γραμμάτων δηλοῖ διναι σύμφωνον.

(۸) En dehors de ces voyelles, il y a encore des signes auxiliaires comme le *Djèzme* (•) qui se place sur une lettre, fait de cette lettre une consonne.

انانه

۶۳ - انانک بوزبی تشكيل ايده فسمار باشتجه
هانگيبلربر : انانک بوزبی تشكيل ايده فسمار
باشتجه سكرزدر : ايکي کوز ، ايکي فولاق ، بروه ،
آلين ، آغز ، چکه .

انانه هېتىك باشتجه فسمارى ئۇنلاردر : باسە ،
بۈرە . دەمۇر (کورە) ، فولەر ، بىجافە .

باشى تشكيل ايده فسمار بوز ايده قفا (كلە)در .
قولى تشكيل ايده بىھە فسمار : او صوز ، بازو ،
پىلەك ، ال ، آودوج .

بىارماقلىك اسىدى ئۇنلاردر : باسە بىارماق ، ھە
ئەراشت بىارماقى ، او رە بىارماق ، بوزولك بىارماقى ،
دېرىھە بىارماقدە .

دەمۇرى تشكيل ايده کوكس و فرندر .
بىجاغى تشكيل ايده : فايانق كېڭىلەر ، دىز فېاغى ،
بالىرى كېڭىلەرى و آيائى .

آدم آخر آتا آلت آطه^۹ لذت قوت منت
همت بقال دكان تریه عافیت مکرم تشکر

تکبر آیش ویریش

آل آت آر آسہ آل آق آه آو آبا
آدم آفس آنا آلت آلم لذت فوت منت
همت بقال ربه نزیه عافت سکرم
تشکر تکبر آبسمه ویریسمه

(۹) Τὸ σιττὲ (۹)=ἐπίτα-
σις. Τοῦτο τίθεται ἐπὶ τῶν
γραμμάτων καὶ σημαίνει ὅτι
τὸ γράμμα ἐφ' οὗ τίθεται εἰνε
διπλοῦν, ἀλλὰ τὸ μὲν σιττὲ
τίθεται ἐπὶ παντὸς ἑτέρου
γράμματος πλὴν τοῦ ἐλιφ,
τὸ δὲ μὲν μόνον ἐπὶ τοῦ
ἐλιφ ἐν ἀρχῇ λέξεως.

(۹) Le Chité (۹)=inten-
sités se place sur toutes
les lettres et ces lettres
sont doubles; sauf sur
l'éliif qui ne reçoit que le
medd.

باقمودا هنگامه سنت مایعمری

۶۱ - چو بقدرک عمر جه‌سی سفره دده صدکه تعریف اینکه
باشد. بر باقمه دانک بایبله‌سی ایجونه اوره اوره لازم که اور
اوره بیدانه کلنجیه قدر نه قدر ایسجیدر چالشمه پیلوه بیکن.
اوره طوبه‌اغی فازوب بوسن‌آعنی دسوره دوزلنه ایجونه دخشم
اکوب صولاصه و خرمی اوئندری فویاره‌روه نمیزملک ایجونه ه
چهچیه و اکینچیه و زهابت بجهجهیه اوره‌چیه و بقدابی صاینده آبرمن
ایجونه خرمانچیه و ساره لازم‌د. کلمه چهقی سورمه ایجونه فوله‌نیزه
صیانی بایمه‌یه اوره معدنجیدر و آراهه‌چیدر صدکه آراهه‌بیه کنون آندک
قوشولدی ایجونه دریچیه رباغ و ساره لازم اوطلشد. بونده بشقه
و کرمانی بایمه‌یه ایجونه دولکرل دبواره‌چیدر و بقدابی اوره بایعنیه
ایجونه فوله‌نیزه آندی ماکنه‌لری بایاده ماکنه‌چیدر و دها چونه
ایسجیدر لازم اوطلشد. و باقمه دانک شکننه برآربنه کلنجه بوندر
طیتاچیده کلیر سید اوولدی‌قندنه بوندری کنیرملک ایجونه کمیه
کمیچیده قیوداندره بخارله بقالله و دها بر چونه آدمله نخناچیده،
کلمه باعی ایده قابماعنه بوندری بایعنیه ایجونه اوره هیوارندی سلمک
چوباهه و مانده‌چیدر و بایبله‌قدره صدکه آلوب صانعونه ایجونه
بخارله و صانعیدر لازم‌د. دها نرام اوطلدی. کلمه بشیرملکه:
 بشیرملک ایجونه اوره‌چیه کوره‌چی آراهه‌چی برده نیسی‌سی بایمه‌یه
اوره باقمه معدشی برده هیقاره‌ایه معدچیه رباقری نیسی بایاده

— ۱۸ —

باڭىز شو چوجقلەر بىر حمال ايلە اكلەنەك ايجۇز

مكتې بى كون تۈرك ايتدىلە. بويىلە چوجقلەر تىكىدىز

ياقىشور. اي و هەر كون مكتې كىدىز

~~چوجقلەرى~~ هەر كس سور

باڭىز سۇ ھۈمىقىدە بىر حمال بىر اكلەنەك ايجۇز

مكتې بى كۈوه نىك اىتلىلە. بوبىدە ھۈمىقىدە تىكىدەر

يابىسىر. اي و هەر كۈوه مكتې كىدىز ھۈمىقىدە

ھەر كس سور

Σημ. γ'. Αἱ λέξεις ἐν τῇ
Τουρκικῇ ἔξ δσων συλλαβῶν
καὶ ἄν συνίστανται τονίζονται
ἐπὶ τῆς ληγγούσῃς ἐκτὸς τῶν
ἀποφατικῶν ρημάτων καὶ τοῦ
ἐρωτηματικοῦ μορίου με,

3e Remarque. En Turc comme en Français les mots sont accentués à la dernière syllabe, excepté pour les verbes négatifs et pour la particule interrogative *mi*.

حکایه

۵۸ — بر طوشان ایله بر قپلو مینغا بخت طوتشوب «شو
قارشوکی طاغه هر کیم اول چیقارسه بخت آنک اولسون» دیه
ینلرنده قرار دیرمشار و درحال یوله چیقمشار طوشان قپلو مینگانک
آفر آفر کیدیشنه باقدرق بو حیوان یاری یولی آنجه یه قدر بن
طقوز دفعه چیقارم بر آز اویویه عده صکره طاغه چیقهیم دیوب
اویقویه یاتمیش و یاتمه سیله اویومش. برده اویامش باقش که قپلو مینغا
طاغه چیقمشدر. انسان کندی قوت و قدرتنه کوونه ملیدر.

عقل یاشده دکل باشدادر. — طوغرینک یاردمجیسی حقدر.

خطایه

۵۹ — زاده و زاده نامدنده ابکی جو جوهه بر کوته یول
او زنده بر ایب بولودر. یونی بری بر ادینده بیمه ابر
ادینده قاور ایمه بری «اولا بن کوردم یئ آرمهم» دیکدی
«برده ابتدا بن آدم بندر» دیبرک غوغایه باشدادر و جمکت
جمکت نهایت ایب اور نسنده قیریلوب هد بری بولک بر طرفنده
جاموره بوار لدنور. او آردان او رایه بر آدم کلوب یرمقله
کوزل کوزل نصیحته ابد نزیه ایدر.

آجی دیل دیندن چیقارد — طاتلی سوز بیلانی دیکدن چیقارد.

کېمەر او طور بیور مكتبىڭ هەمیت ادارەسى
غۇانە صىز كوردە زىنگىن بىر فامېلىما او طور بیور اپرى
فقط بۇ سە بىوڭ آطىبە كېنەپەر

- ۲۰ -

بۇ صباح يولده كېدرىكىن بىر قلم بولدم مكتبە
كېدىن چۈكۈك نورى قىمى كوردى بۇ قىمى بن
دوشوردەم دىدىي بن دە ويردم آلدى
و كولەرك مكتبە كېتدى

بۇ صباح بولده كېدرىكىن بىر قلم بولدم مكتبە
كېدىن چۈكۈك نورى قىمى كوردى بۇ قىمى بن
دوشوردەم دىدىي بن دە ويردم آلدى و كولەرك

مكتبە كېنى

حکایه

٥٤ — کونل بىندە پچوک

پۈجىقى بىرى ئىنرە بىرقىالى

صحان ايلە بىر بىر قومشۇنىڭ

خانەسە يېلىك كتورد اىكىن

دىكىر بىر قومشۇ بۇنى ھ

كوروب «بو صحانىڭ اىچىنە

نەوار» دىه سؤال ايدىجە

چوجق «نە اولدىغى بىلەك

جائز اولسىدە ايدى آغزى قىالى

او طازار بىرى، دېمىشدە.

٥٤ — كونل بىندە پچوک

چوجىقى بىرى ئىنده بىرقىالى

صحان ايلە بىر قومشۇنىڭ

دىكىر بىر قومشۇ بۇنى ھ

كوروب «بو صحانىڭ اىچىنە

نەوار» دىه سؤال ايدىجە

چوجق «نە اولدىغى بىلەك

جائز اولسىدە ايدى آغزى قىالى

او طازار بىرى، دېمىشدە.

طاتلى دىل كولر يوز دوشىنى قولنى بوگە.

طوغىرى بىر سوز — ضرب مثل

٥٥ — يونان حكماسىدىن زىنون دېمىشكە: جناب الله انسانە اىكى

قولاق و بىر آغز ويرمىشدە بودە اىكى دېكىلمەيە و بىر سوپەيەدر.

(١١)

٢٢

— —

عقلاءً نقلاءً شمالاً جنوباً شرقاً غرباً حرمة

عمراءً نفراً شمالاً جنوباً شرقاً غرباً حرمة

حكمة فكراً حقيقةً صورةً براً نهاراً قطرياً

حكمة فكراً مفيدةً صورةً براً نهاراً قطرياً

لسبِ عن قصد عظيم كريم بحقِ

لسبِ عن قصد عظيم كريم بحقِ

(١١) "Ετερα σημεῖα εἰναι
οἱ διπλοὶ χαρεκέδες, οἵτινες
τιθέμενοι ἐπὶ ἡ ὑπὸ (· ·)
τὰ γράμματα δίδουσι τὴν
αὐτὴν φωνὴν τῶν ἀπλῶν
χαρεκὲ τῇ προσθήκῃ ἐν
τέλει ἔνος ν, μόνον τὰ δύο
ὑστοῦν εἰς τὰ δασέα ὡς
καὶ εἰς τὸ ἐλίφ δίδουσι τὴν
φωνὴν εν ἀντὶ αν.

(١١) D'autres signes en
core, appelés *doubles harékés* qui placés *sur* ou
sous les lettres donnent le
même son que les simples
harékés en ajoutant à la fin
du mot un *n*: seulement
les deux *ustuns*, qui sur
les mots aspirés comme
sur l'*elif* donnent le son
de *enne* au lieu de *an*.

اي ارقه داش

٥٢ — خورشيدى كندى ياشنده اولان چو جفلر
 يچون سورلر. زира براي آرقه دا شدر. مكتب آرقه دا شلر نى
 اصلا كوجندر منز و آنلر ايله غوغما يتىز. بالعكس آنلى
 سور و بر قصورلى بىله اواسه خواجه يه عفو اي تدر مك
 ايستر و الندن كلان ييا پار. بركون مكتبك ديوارينى
 چاق ايله اويدى ديه شكait اي تدىلر. او ده بو ايشى
 ييا پانى طانىدىغى حالدە كندىسىنىك ييا پانىدىغى سويمكاه
 اكتفا اي تدى. خواجه آكا شديدآ جزا ويرمك ايستدى
 فقط اصل قباحتلى كلوب قباختى خواجه سنت ياندە
 اقرار اي تدى. خواجه آلى كندى صفو تندن طولايى
 عفو اي تدى. خورشدى ده بو يولده حرکت اي تدى كى
 ايچون مدح اي تدى. اي شته اي آرقه داش بو يله اولملىدر.
 كىشى يى طابيق ايستر سهك احبابك كىمдер ديه سؤال ايله.

— ۲۴ —

افندی برادر دونکی باقلالا حکایه سنی نه وقت نقل

ایده جکسکن هوا صفووق اولدیغندن اوه کیده ملده اوراده

سویلیهیم افندی برادر آندن اول شو سؤالمه جواب

ویریکن . دون مکتبه نه ایچون کلدیکن . خسته ایدم .

افندی برادر دونکی باقلا حکایه سنی نه وقت نقل

ایده جکسکن هوا صفووق اولدیغنده اوه کبودله اوراده

سویلیهیم افندی برادر آنده اول شو سؤالمه جواب

ویریکن دونه مکتبه نه ایچونه کلمریکن خسته ایدم

L'écriture au tableau. — En écrivant sur le tableau noir il faut que la main droite soit bien tendue à droite. — Le torchon sera tenu entre les trois doigts de la main gauche, en forme de griffe crochue.

کوروب طوررکن صویه نه ایچون کیردک و اولا
کیررده صکره چیقه بیلیرمیم دیه نه ایچون دوشونمه دک،
دیه کوزجله تکدیر ایدر و نصیحتیله منتدار ایلر.

آز ویرن جاندن ویرد جوق ویرن مالدن.

یوك و یپاغى

٥٠ — قويونلرک آرقەلرنده قىل يرينه یپاغى بولنور
و هر سنه بیوک مقاصلر ايله یپاغىي قرپارلار. صکره
بو یپاغى تمیزلنەرك یوك اولور. یونىدە ایپلەكجى ھ
بوکوب تل يپار كە چوقە و بونك ايله دخى البسەلر
یاپىلير.

قويونلرک یپاغىسى و باخصوص آنقره چکىلىرى كې
چکىلىك یپاغىلىرى آوروپاده پىك مشهوردر.

ھر بر ياره چىر اما ناموس قىرسى چىمز.

- ۲۶ -

آقشام شریفلر خیر اولسون افندم الله عمرلر ویرسون

دون صباح نرهیه کیدیسور ایدیکن افندم دون صباح هوا

پک کوزل اولدیغندن احمد افندی ایله برابر بلک اوغلنه

کزمه کچیقدم ولکن شوکت افندی اوده او قویور ایدی

او بندن دها زیاده شئی او کرنیور

آقشام شریفلر غیر اولسوه افندم الله عمرلر ویرسونه

دونه صباح نرهیه کبیربیور ایدیکن افندم رونه صباح هوا

پک کوزل اولدیغندن احمد افندی اید برابر بلک اوغلنه

کزمه چیقدم ولکن شوکت افندی اوده او قوبیور ایدی

او بندن دها زیاده شئی او کرنیور

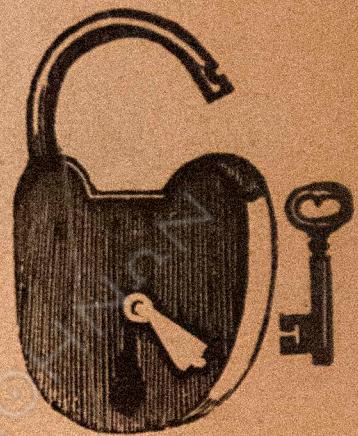
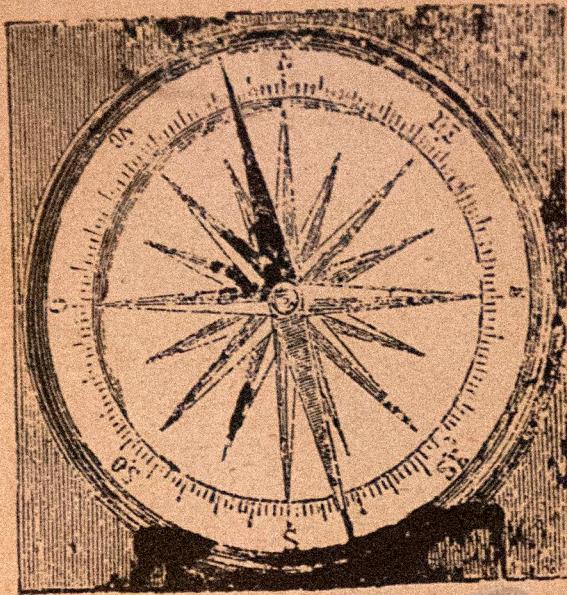
اور ادھ بولناه حکومت مامور لریتہ کفہتی آکھڑتہ
آئندہ همان طوب در دست ایدر لر .
بوکون کورہ جکک ایشی یاریتہ بر اقہ .

خطبہ

۴۷ — کبٹک بری آدمیارک فور فو سندہ فیر لردہ
کنڈہ میوب بر مغارہ کبری قبانور فالور . دبر کن
کونک برندہ بر آرسنہ رخی او مغارہ ده کبکی ه
کورہ مسجد خاضر آو دبو همان چیوم ایدر و درہال
پقالابوب پیر .

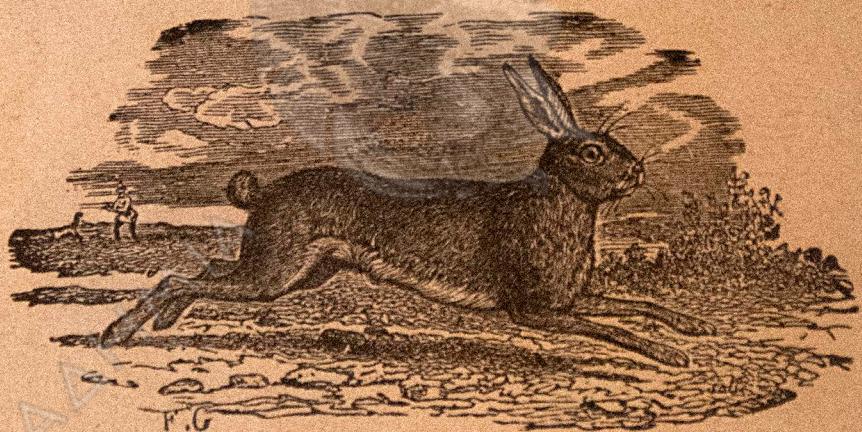
ایشہ اسادہ بوبید باشہ بر بند کله جکنی آکھڑنجہ
آلارہ صبغہ رو صبر اینمی و آلرہ دفعنی اینمی ه
و صبر سزلو اید و بدہ زاوللی کبل کبی دها بیوک
بطری دوہار او طاما ایدر .

آغلامیان چوجعہ مه ویر من لر .

قبله نامه

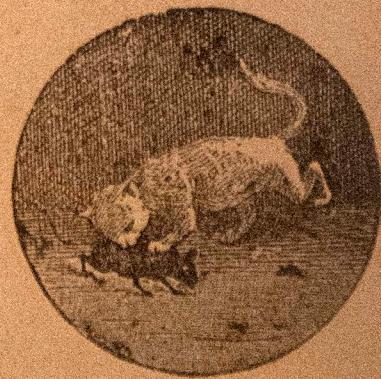
کلید

طاوشنان

آیاق

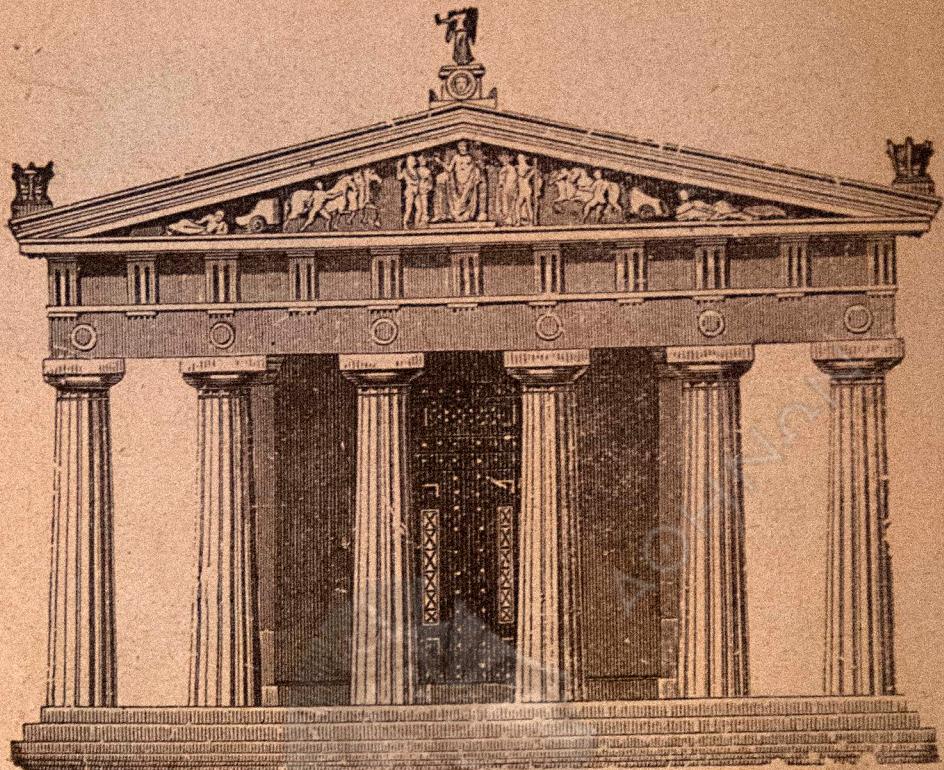
کسی

تیو ناق بایمه سنی دیکلار ایمه . هر کنک طوغیری د
کبریت و غرب ایده بلقوانک اینچه لکنه هیرانه او لورمه .
بر صباح ساعه دیستکه « نصل او لوبده بورده نظامی
هر کت اید بیورسل ». ساعت ده ھو چه هوا باؤ . بخم
طوغیری بورود بکم اطاعتی او لار بغمدندر . هر آذسام
صاعدم بی فوران . بن ده آن اطاعت اید رک بط و بر دیکی
هر کند ایشکه دوام اید رم . من ده بخم کبی بای .
س ایند کلری امر لری رفتار دیکله . و دائم س اید بیرون
نصیحته کوره هر کت است . الخاصل اطاعتی او مظفر
غیرت است . دیم شد .

یالکز عبادته جنته کیریلمز . یورک طوغیریانی لازم .

عباره تشکیل ایدیکز

مکت چوچق کتاب . چوچق قلم دفتر . دکر واپور
سیاحت . خواجه چوچق درس . باچه کوزل آگاج .
فوردشون قلم . یازین هوا صیحاق و کیچه قیسه . ضابط
عسکر امر .

عبدة زانه

چنگچی

سزده تریهلى چوجقلر اولمغه سزده تریهلى چوجقلر اولمغه
غیرت ایدیکن . غیرت ایدیکن .

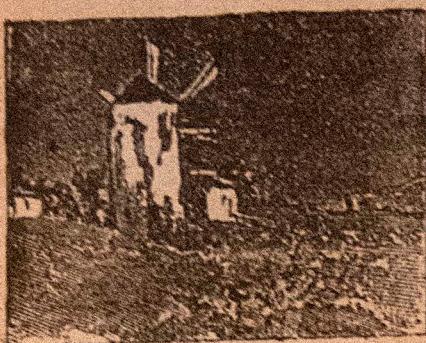
عبارة تشکیل ایدیکن

جوپان قویون .	سبزه ییک .	طاتلی صو آجى صو .
کنج آدم دکنک اختیار دکنک .	یازین بوغاز ایچى آطمەل .	
قیز پیاده زنکن آرابه .	اوست باش تمیز .	چوق لقردی باش .

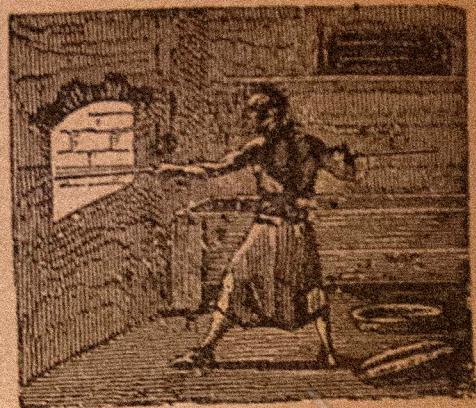
حیوانلره آجیکن

۴۳ — سوکیلی چوجقلر — حیوانلوك انسانلر کې آجىنى طویدقلرینى بیلور میسکن . باشکنە بر قضا کلدیکى وقت آز چوق بر آجى طوبیار سکن . ایشته حیوانلرده او آجىنى طوبیارلر .

اکر بر حیوانە بر طاش آتهرق بجاگنى ياخود دیکر بىنى قىرە جق ياخود آجىتە جق اولسە كز او دە سزك قدر آجى طوبیار . بوندن بشقە همان ھېسى بزه بر چوق خدمتلرده بولندقلرنىن آنلره فنالق ایدن چوجق فنالغىلە برابر نانکور چو جقدر .

یل دکرمان

فورونجی

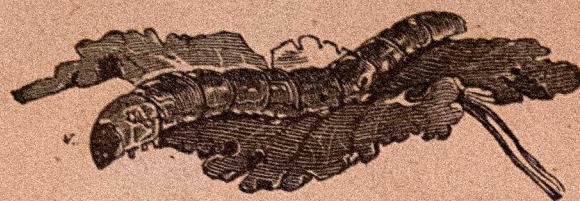
قوش یوالینی بوزمیکن

نازك ۾ موجہ

٤٢— بر کونه سوقاقدن
کچرکن آرقه داشلر یکزدن ه
چوک ابراهیمی یانی باشندن
کچمکده او رونه اختیار بر
افندینک الني تراكت ایده
او بیکنی کوردم. صکره
برده اختیار خانمه راست
کلدی. آگاده اویله رعایت
ایلدیکنی ممنونیت ایله کوردم.
نصیحتی دیکله دیکشدن ه
طولاپی کندوسته تشك
ایتمد. عزیز چو جقلر سزده
ابراهیم کبی یا پکن.
اختیارله و کندیکزدن

نازك چو جق

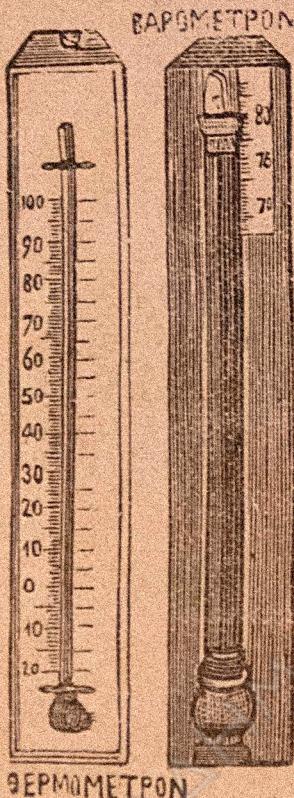
٤٢— بر کون سوقاقدن
کچرکن آرقه داشلر یکزدن ه
چوک ابراهیمی یانی باشندن
کچمکده او لان اختیار بر
افندینک الني تراكت ایله
او پدیکنی کوردم. صکره
برده اختیار خانمه راست
کلدی. آگاده اویله رعایت
ایلدیکنی ممنونیت ایله کوردم.
نصیحتی دیکله دیکشدن ه
طولاپی کندوسته تشك
ایتمد. عزیز چو جقلر سزده
ابراهیم کبی یا پکن.
اختیارله و کندیکزدن

اييك بوجكى

چىح

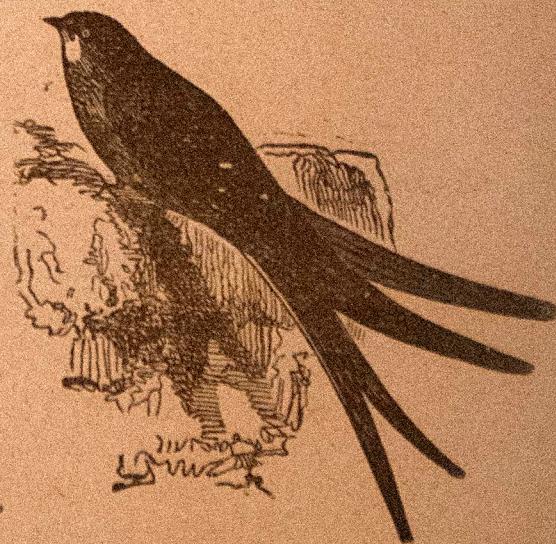
ميزان الحراره = درجه

توپون

ارسلان

قيرلانقىچ

فیله موسکنده رضی
 هوالر پلک صفوی اولور.
 و یهود رفعه لرفار و باغمور
 باغار. بو موسکنده هر بری
 اوچر آیدن عبارتدر. آیلرک
 بردی اوتوز برد دردی
 او توزد بریده بکرمی ۵
 سکن کونده عبارتدر.
 ولکن هر اوج سنه دن
 صکره کله ده در دنجی سنه نک
 شباطی یکرمی طقوز کوندر.
 بو سنه سمه کیسه (*)
 دیرلر.

او زوم او زومه باقدرق قره ریر.

قیش موسمنده دخی
 هوالر پلک صفوی اولور.
 و چوق دفعه لر قار و یاغمور
 یاغار. بو موسکنده هر بری
 اوچر آیدن عبارتدر. آیلرک
 بردی اوتوز برد دردی
 او توزد بریده یکرمی ه
 سکن کونده عبارتدر.
 ولکن هر اوج سنه دن
 صکره کلان در دنجی سنه نک
 شباطی یکرمی طقوز کوندر.
 بو سنه یه سنه کیسه (*)
 دیرلر.

— ۲۹ —

بزم بـ کنایم دار. سـنـک بـ اـبـی فـلـحـم اـبـد بـ اـبـی کـنـایـک دـار. بـ اـبـی فـرـنـدـاـشـم دـار. فـرـنـدـاـشـمـک بـ بـیـوـک کـنـایـی دـار. فـیـزـ فـرـنـدـاـشـمـک بـ کـیـوـک فـلـحـی دـار. بـ فـیـزـ فـرـنـدـاـشـم اـمـ بـ اـرـکـاـکـ فـرـنـدـاـشـم دـار. کـنـایـکـ اـبـدـ فـلـحـمـک بـنـدـهـ دـار. بـ اـدـ بـ فـلـحـی بـنـدـهـ دـار. بـنـدـه اـیـکـی فـلـحـم اـبـدـ بـ بـیـوـک دـفـنـتـ دـار.

— ۳۰ —

بـرـبـمـزـ بـ اـبـی بـرـرـدـرـ. دـالـدـهـ مـزـ بـ اـبـی دـالـدـهـ دـرـ. بـرـرـمـ عـمـوـجـهـ کـنـ اـولـوـرـ وـ دـالـدـهـ مـمـ هـالـهـ کـنـ اـولـوـ. بـرـادـرـکـ دـالـدـ مـزـیـ کـوـرـدـیـ. هـمـشـبـهـ کـنـیـ کـوـرـدـمـ. کـیـوـکـ فـرـنـدـاـشـمـیـ کـوـرـدـیـ. کـنـایـکـنـ اـبـدـ. بـرـادـرـیـکـنـکـ بـ اـبـی فـلـحـی دـارـ. بـرـبـمـزـ بـیـوـکـ بـ باـغـیـجـهـ صـانـوـرـ آـلـدـیـ. عـمـوـجـهـ کـنـ اـبـدـ بـنـزـهـ کـنـیـ کـوـرـدـکـ سـنـ دـهـ بـزـمـ باـغـیـجـیـ کـوـرـدـکـیـ. بـ فـلـحـمـ صـانـوـرـ آـلـدـمـ. فـرـنـدـاـشـمـیـ کـوـرـدـیـکـنـیـ.

دیدگده چو جق «اویله غز نهم
یوق فقط نه لازم! ارقه
طر فکرده کی آینه یه با قارسہ کن
چوق کولوسکن، دیوب
دیوارده کی آینه یی کو ستر میش.
عبرت آل. قرنجه یازدن قیشی قارشوار.

سنہ ہے دائر

۴۰ — سنہ فاج فسم

تقسیم او لئشدر. باشلو جه

سنہ دردہ تقسیم او لئشہ.

بوندرک هر برسہ موسم

دیرلر. اسمبلیدہ شونلر در:

بھار [ایلک بھار] یاز کوز

[صوک بھار] و قیشدر، فقط

سنہ نک بشقه بر تقسیمی دها

سنہ یہ دائر

۴۰ — سنہ قاج قسمہ

تقسیم او لئشدر. باشلو جه

سنہ دردہ تقسیم او لئشہ.

بونلرک هر برسہ موسم

دیرلر. اسمبلیدہ شونلر در:

بھار [ایلک بھار] یاز کوز

[صوک بھار] و قیشدر، فقط

سنہ نک بشقه بر تقسیمی دها

— ۳۲ —

اکسز بى استانبوله كېمىسى ايدىك سىزدە كېدىرىمى
ايدىكىز . بلەكە كېدىرى ايدىم . او رانى بىلور مېكىز .
خېرى افندىم . صباح شەرقىلە خېرى او سونە . نىصل سكىز .
زەبىھ كېدىپۇر سكىز . كېف عالىكىز نىصلار . شۇيدە بۇيدە .
اچى دەكلەم . اىكى كۈنەرە خەستەيم . نە او ايدىكىز . باشىكىز مى آغىرىپۇر
بۇغماز يېكىز مى آغىرىپۇر . دېشكىز مى آغىرىپۇر .

غېرىتلى چو جقلر

X

<p>33 - يانقو افندى ايلە برادرى دىمترى بو كون برادرى دىمترى بو كون كوزل درس او قودىلر . كوزل درس او قودىلر . خواجه افندىدە مكافات مواجه افندىدە مكافات ويىدى . صنفده بىنچى ويىدى . صنفرە بىنچى اولدىلر . يانقو افندى بىكا او لمپىلر . يانقو افندى بىقا</p>	<p>33 - يانقو افندى ايلە برادرى دىمترى بو كون برادرى دىمترى بو كون كوزل درس او قودىلر . كوزل درس او قودىلر . خواجه افندىدە مكافات مواجه افندىدە مكافات ويىدى . صنفده بىنچى ويىدى . صنفرە بىنچى اولدىلر . يانقو افندى بىكا او لمپىلر . يانقو افندى بىقا</p>
--	--

دقتلی ھومبى

— ۳۸ — بەھەر او قۇمە

پىلور. ھونكە ھەر كۈنە مەكتەبە
 كىتەر اېرى و خۇاجەسنىڭ
 تەقىرىنى دقت اېدە دېكەن
 اېرى شەھىدە كەندوسى يەن
 خۇشىوددر. اېھى كۆزىل
 مەظاھىر اېدە طولۇ بر كىتاب
 او قۇيور. آۋشاملىرى او
 اېشىزىزە والدەسەنە دېرىپە
 باردىم اېرىوب اېئىنە
 سەپتىرىدە كەنە صىكە كەنائى
 آڭرىق آڭلە يو كىشكە
 سىسلە حكاىيە او قۇيور
 سەر مەظاھىر او قۇيور.
 دېرىپە والدەسى آنلە بۇھالىنى

دقتلی چوجق

— ۳۸ — جوھەر او قومە

پىلور. چونكە ھەر كۈن مەكتەبە
 كىدر ايدى و خواجەسنىڭ
 تەقىرىنى دقت ايلە دېكەن
 ايدى. شەمىدیدە كەندوسى پاك
 خوشىوددر. اېچى كۆزىل
 حكاىيەلر ايلە طولۇ بر كىتاب
 او قۇيور. آقساملەرى او
 ايشلىندە والدەسەنە پەدرىيە
 ياردىم ايدوب ايشنى ھ
 بىتىردىكەن صىكە كەنائى
 آلهق آنلە يو كىشكە
 سىسلە حكاىيە او قۇيور
 پەدرىيە والدەسى آنلە بۇھالىنى

چوجق کیدوب کلیر و
و والدە سنه :
هوجوھ کیدوب کلیر و
والدە سنه :

والدە جكم قصابك آيا غنده
قوندره وار ايدىدە پاچەسى
اولوب او لمدىغنى كورە مىدم،
ديمىشدر .
والدە جكم فصابك آيا غنده
فوندره وار ايدىدە پاچەسى
او لوب او لمدىغنى كورە مىدم،
ديمىشدر .

حڪمتك ابتداسى الله قورقوسىدر .

آيدىك اسمىرى

٣٥ — افندىم كوندرك
اسمىرىنى يېلىرىم . بونك ايد
برابر آيدىك اسمىرىنىدە
او كىرندىم . بىنە رومى

آيدىنىڭ اسمىرى شونلردر :
آيدىنىڭ اسمىرى شۇنلردر :
كائون ثانى شباط مارت
يىسان مايس حزيران تموز
يىسان مايس حزيران تموز

آيدىك اسمىرى

٣٥ — افندىم كونلرك
اسمىرىنى يېلىورم . بونك ايلە
برابر آيدىك اسمىرىنىدە
او كىرندىم . بىنە رومى

آيدىنىڭ اسمىرى شونلردر :
آيدىنىڭ اسمىرى شۇنلردر :
كائون ثانى شباط مارت
يىسان مايس حزيران تموز

مومین سزه کوزل بر مثال
اولو . .

والده — فالع ساعت
او نره کلری .

مومین — بکی والده جکم
ایشة قالقبورم .

والده — فالع و اورو
در سر بکه هابسره سکره
کل بورا به سط فرزوه و بر هیم .

مومین — بکی والده جکم
ایشة کتابمی آلبورم . . . .

والده — او غلم مکتب
وقتی کلدی آرتق مکتبه کیت .

مومین — بکی والده جکم
کیده هیم . بونی دید کده
کتابلری خی آردی و والده سنك

چو جق سزه کوزل بر مثال
اولور .

والده — قالق ساعت
او نبره کلدی .

چو جق — بکی والده جکم
ایشته قالقيورم .

والده — قالق و اولا
در سل ریکه چایشده سکره
کل بورایه سکا قهوه ویره هیم .

چو جق — بکی والده جکم
ایشته کتابمی آلبورم . . . .

والده — او غلم مکتب
وقتی کلدی آرتق مکتبه کیت .

چو جق — بکی والده جکم
کیده هیم . بونی دید کده
کتابلری خی آردی و والده سنك

«بو طوزى نه باپه جقسىك»

دې سوال اولنده فده «بىكا

ات ديرەجىك اولور سەكتىز

طوزلىيە جىم» دىمىش. او زمان

آكادە ات ديرەجىك اولور سەكتىز

ترىيەلى چو جقلرى هىزىز

كىس سور و مىح ايدىر. كىس سور و مىح ايدىر.

«بو طوزى نه باپه جقسىك»

ديه سؤال اولنده فده «بىكا

ات ديرەجىك اولور سەكتىز

طوزلىيە جىم» دىمىش. او زمان

آكادە ات ديرەجىك اولور سەكتىز

ترىيەلى چو جقلرى هىزىز

كىس سور و مىح ايدىر. كىس سور و مىح ايدىر.

صانعه کە جان ياقانىك جانى يانماز — صانعه کە او ياقانىك اوى يانماز.

اطاعىلى ھۈجى

— ۳۷ — اوچ حرفىن يايىلمىش

بر كىم، دار درك آنى ھۈجىلەر

سو مىيدىر. او كىله «پىكى، در،

بو كىله اطاعىلى چو جقلەك

كىم سىيدىر. باقىكىز شو اوصلى

اطاعىلى چو جق

— ۳۷ — اوچ حرفىن يايىلمىش

بر كىله وارددركە آنى چو جقلەر

سو مىيدىر. او كىله «پىكى، در،

بو كىله اطاعىلى چو جقلەك

كىم سىيدىر. باقىكىز شو اوصلى

آغستوس ایلوول تشرین اول آغستوس ایلوول تشرین اول
تشرین ثانی کانون اول. تشرین ثانی کانونه ادل.
بر السالک ترس گیدرسه ایشی — محلبی ییرکن ده قیریلایر دیشی.

زیله لی موجو

ترپیله لی چوچق

۳۶ — بر موجو سفره ۵۵ ره
کندیسه و بربوره بیکتر ده
بشقه بر شی استمده مهمنی تنبیه
ایتمشلار ده. بر کون سفره ده
بولندینى صره ده نصل
ایسه بوکا ات ویرمه مشلار.
چوچق هم تنبیه بوزمامق
همده کندیسه ات ه
ویرمدکلرینی بیان ایتمک
اوzerه طوزلقدن بر آز
طوز آور و اوکنه قور طوز آور و اوکنه قور

۳۶ — بر چوچق سفره ۵۵ ره
کندیسه ویریلان ییکلار دن
 بشقه بر شی "ایستمده مهمنی تنبیه
ایتمشلار ده. بر کون سفره ده
بولندینى صره ده نصل
ایسه بوکا ات ویرمه مشلار.
چوچق هم تنبیه بوزمامق
همده کندیسه ات ه
ویرمدکلرینی بیان ایتمک
اوzerه طوزلقدن بر آز
طوز آور و اوکنه قور طوز آور و اوکنه قور

النى اوپوب مكتبه كىتدى .

آفسام اوزرى كېچ وفت

مكتبىدە ھېقۇب اوھ كارى .

و لakin بىرىرىھ اوھ ايدى .

قىودىھ كېر كېرمنز ھ

بىر و والىھ نىڭ اللىنى

اوپوب «آفسام سەيغەن

خېر اولسون اىشىھ بن

مكتبىدە كارم ، بىرى .

بىرى—صفا كىداك اوغلۇم

كېت او طەدە او قودە ھ

يىك وقتى بن سكا خبر و يرم .

ھۈمىن — يىك باباجەنم ھ

ربوب او طەبە ھېقىرى .

بوبىدە ھۈمىفەرى هەر كىس

سۇر با .

النى اوپوب مكتبه كىتدى .

آفسام اوزرى كېچ وقت

مكتبىدەن چىقۇب اوھ كىدى

ولكن پدرىدە اوھ ايدى .

قىودىھ كېر كېرمنز ھ

پدر و والدەسىنىڭ اللارنى

اوپوب «آفسام شەيىھلەر

خىر اولسون اىشىھ بن

مكتبىدەن كارم ، دىدى .

پدرى—صفا كىداك او غلۇم

كېت او طەدە او قودە ھ

يىك وقتى بن سكا خبر و يرم .

چوجق — يىك باباجەنم ھ

ديوب او طەيە چىقىدى .

بويالە چوجقلارى هەر كىس

سۇر يا .

درسمی او کرندی بنده
او کرندم . و او کرندیکم
ایچون خواجه افندی بنیده
سوه جک بکاده مكافات
ویره جک . یورکی و صوا
افندی ایسه جزا آلدیلر . بن
هر کون درسمه چالیشه جغم
او کرنه جکم که بنیده هر کس
کس سوسون و هر کس
مدح ایتسون .

چالیشمی عبادت ایتمکدر .

اطیفه

٣٤ — بر قادین او غلنہ :
او لادم کیت باق یانمزدہ کی
قصابده پاچه وارمی دیدی .
قصابده پاچه وارمی دیدی .

اطیفه

٣٤ — بر قادین او غلنہ :
او لادم کیت باق یانمزدہ کی
قصابده پاچه وارمی دیدی .

کوره‌رک ممنونه اولوب
دیکر کتابلر صاتون آلمه‌سی
ایچون پاره ویریورلر.
عموجه‌سیده آکا بر کوزل
کتاب هدیه ایتمش.

سوکیلی چو جفلر سزده
جوهر کبی یا پکن.

چوق طمیع چوق زیان.

لطیفه

۳۹ — بر کوبیلی لوندره بیه

کیدوب بر قهوه خانه بیه کیور.

او طور رکن بر غزنه بیه د

چو جق کلیر. کوبیلی چو جقه:

جانم صیقلیور. بیه د

کولدره جلک بر غزنه ویر،

کوره‌رک ممنونه اولوب
دیکر کتابلر صاتون آلمه‌سی
ایچون پاره ویریورلر.
عموجه‌سیده آکا بر کوزل
کتاب هدیه ایتمش.

سوکیلی چو جفلر سزده
جوهر کبی یا پکن.

لطیفه

۳۹ — بر کوبیلی لوندره بیه

کیدوب بر قهوه خانه بیه کیور.

او طور رکن بر غزنه بیه د

چو جق کلیر. کوبیلی چو جقه:

جانم صیقلیور. بیه د

کولدره جلک بر غزنه ویر،

- ۳۱ -

کیم بازیبور. بورکی بازیبور. نه بازیبور.
 بازی بازیبور. والره بر کتاب غائب اینمه. همسبره م
 بر کتاب بو طشه. بو فلخترائی نزهده صانوونه آرد بکن.
 آنمزی کور دکنی. بیول بر آت کور دم. کچول
 بر ارد بکنک بر الی -اعنی دار. بر ارد بمن بیول فقط
 همسبره مز کچوکرد. بر شایله م دار. صانوونه آرد بفکن
 فلخترائمه ایدر. دامن بر مکنوب آردی. بو ھو جن
 والره -نی غائب اینمه. بو فیز ھو جنی بر بی
 غائب اینمه. بو هدیه بو ھو جن ایچوندر. مجنونم.
 بن پل مجنونم. بر ارد بکن خسته بدر. او ت اوندم
 خبر اوندم بختار بکن بز بر خوردار می بز.

واردرکه بوناره [حضر الياس
و قاسم] ديرلر.

موسمه نصل بيلينور.

ايلك بهارده ير يوزنده او تلر بيترا. آغاچلر چيچك آچار. كلر و ديكىر چيچكلر آچيلور. هر شى يكىدىن جان بولور.

ياز موسمىدە كونلر او زون و هوالر غايت صيجاق اولدىغىندىن يكىشلر يلىشلور. وا كىنلر يچيلور.

صوك بهار دېنىلان موسمىدە كونلر قىصەلور هوالر صفور و يپراقلىر دو كولور.

واردرکي بوناره [حضر الياس
و قاسم] ديرلر.

موسملى نصل بيلينور.

ايلك بهارده ير يوزنده او تلر بيترا. آغاچلر چيچك آچار. كلر و ديكىر چيچكلر آچيلور. هر شى يكىدىن جان بولور.

ياز موسمىدە كونلر او زون و هوالر غايت صيجاق اولدىغىندىن يكىشلر يلىشلور. وا كىنلر يچيلور.

صوك بهار دېنىلان موسمىدە كونلر قىصەلور هوالر صفور و يپراقلىر دو كولور.

$\cdot = 0$	صفر	$10 = 10$	اون	$29 = 29$	یکرمی طقوز
$\frac{1}{2} = \frac{1}{2}$	چاریک	$11 = 11$	اوپر	$30 = 30$	اوتوز
$\frac{1}{4} = \frac{1}{2}$	یادیم	$12 = 12$	اوون ایکی	$40 = 40$	فرق
$\frac{1}{2} = 1$	بر	$13 = 13$	اوون اوچ	$50 = 50$	الای
$2 = 2$	ایکی	$14 = 14$	اوون درت	$60 = 60$	Tلمنش
$3 = 3$	اوچ	$15 = 15$	اوون بش	$70 = 70$	پتش
$4 = 4$	درت	$16 = 16$	اوون آلتی	$80 = 80$	سکسان
$5 = 5$	بش	$19 = 19$	اوون طقوز	$90 = 90$	طقسان
$6 = 6$	آلتی	$20 = 20$	یکرمی	$100 = 100$	یوز
$7 = 7$	یدی	$21 = 21$	یکرمی بر	$200 = 200$	ایکی یوز
$8 = 8$	سکن	$22 = 22$	یکرمی ایکی	$500 = 500$	بش یوز
$9 = 9$	طفوز	$25 = 25$	یکرمی بش	$1000 = 1000$	بیک

— ۲۸ —

کوندراک اسلامی سوندردر : بازار مارمارنسی
صالی چهارشنبه پنجشنبه جمعه محمد ابرنزی .

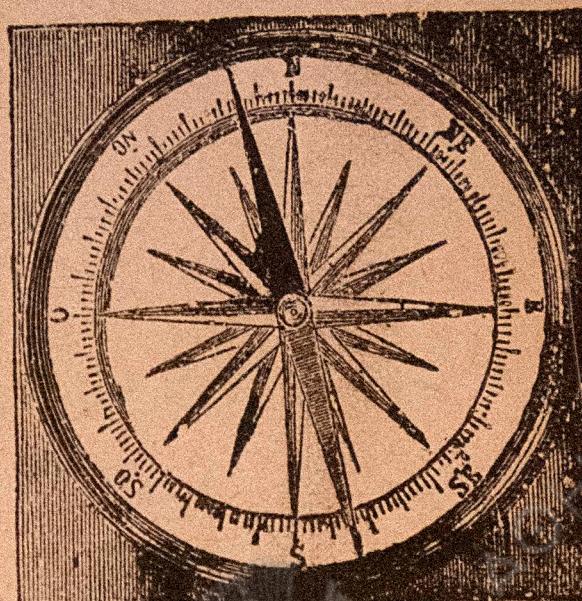
Αξιωμα. — Η ἐν τέλει τοῦ στίχου λέξις δὲν κόπτεται ώς ἐν τῇ Ἑλληνικῇ σπωσι μέρες αὐτῆς μεταφερθεῖσις τὴν ἀρχήν τοῦ ἐπομένου, τὸ δὲν ἐν τέλει τοῦ στίχου ὑπολεπόμενον κειδὸν διάστημα, διατασσόντα περιλαβὴ τὴν λέξιν, πληρούμενη παρατειγομένων τῶν γραμμάτων τῆς τελευταίκης λέξεως, τὴν θεμένου τοῦ γράμματος **α.**

Maxime. — Le mot ne peut pas être séparé à la fin de la ligne comme en français ; mais pour en remplir le vide il faut prolonger les lettres du dernier mot ou y mettre la lettre **α**.

شمال - پویراز

غرب - کون باطنی

شرق - کون طوغنی

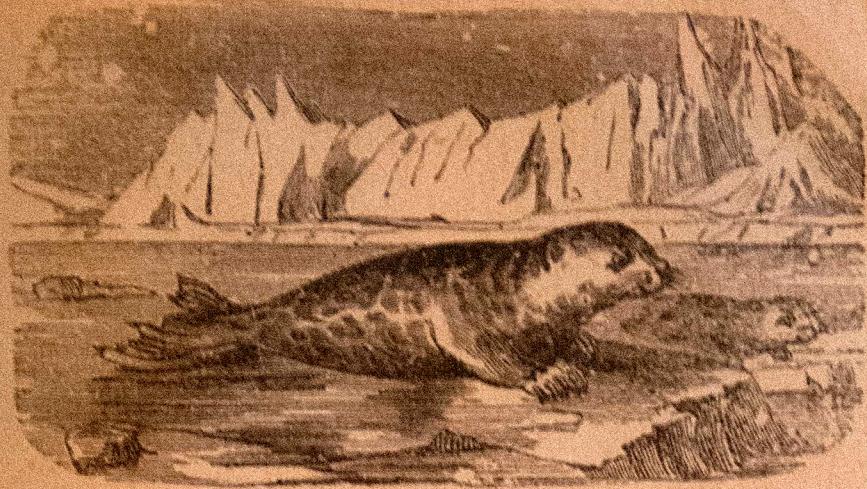
جنوب - لدوس

لطفه

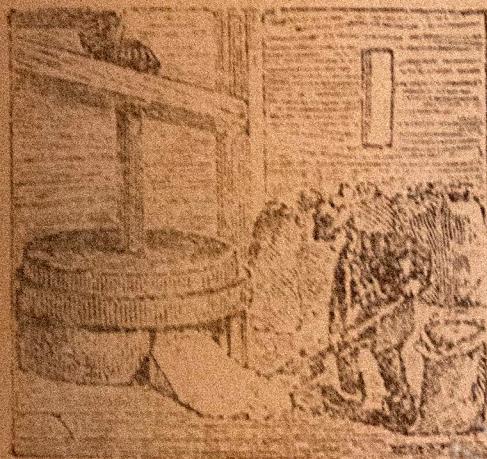
لطفه

۴۱—قىدىسىزك بىرىنە دىوزىنى
نە يە هېچ يېقا مازىك دىيە نە بە هېچ يېقا مازىك دې
صورمىشلەر. او دە دانسان
طۇپراقدىن حاصل او لە دېغىندىن
صو ايلە چوق او يىنامقە كلىز،
صوابىدە ھۈى او يىنامقە كلىز،
دېغىشدەر.

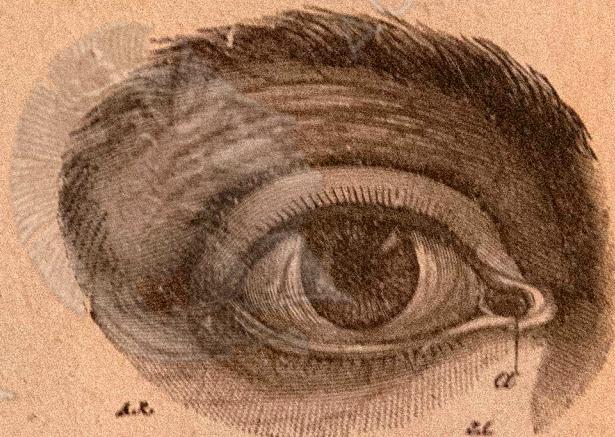
بو دنيا جرح فلكىدر عشق او لىسون چوирەن.

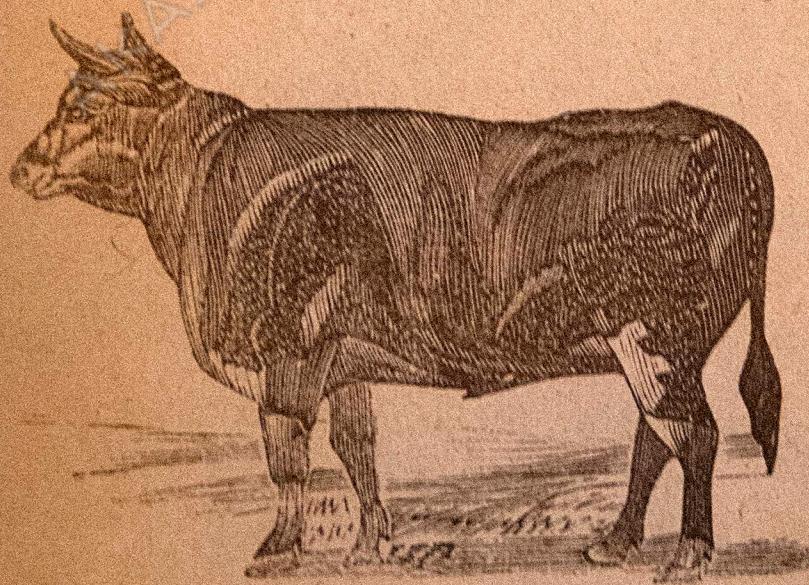
آبي بالغى

دكـ مان

كوز

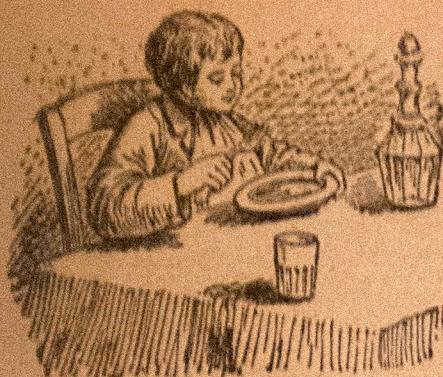

امنك

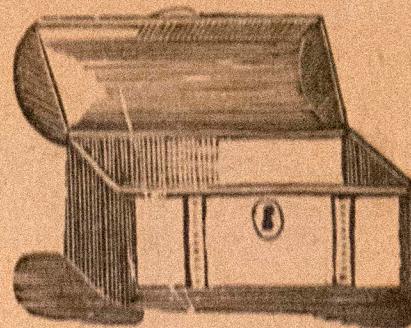
بیوکله رعابت ایدیکن .
بری سزه بر شی ویردیکی
وقت «تشکر ایدرم افندم»
دیکن .

بردن بر کتاب آنک
یاخود بشقه بر شی ه
ایسته دیکن وقت ه
ایستیه جکن شیدن اول
«لطفاً» دیکن .

سزه بر شی صوره همی
اولورل ایسه اوت افندم ،
یاخود «خیر افندم» دیو
جواب ویریکن . نزاکت
کوزل بر تریه نک ه
علامتیدر . آنک ایچون

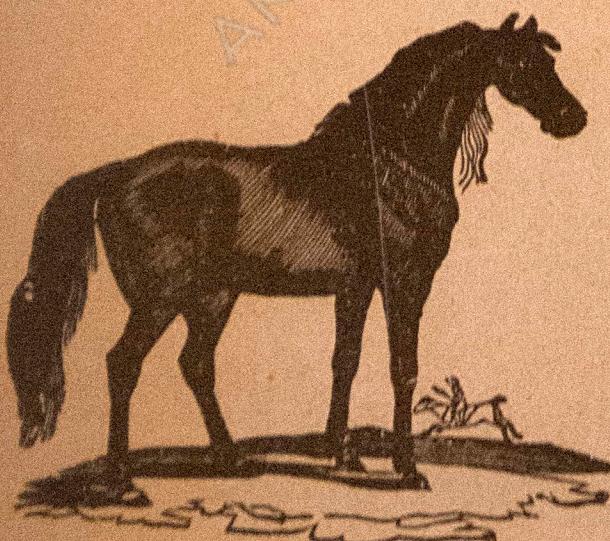
بیک بیک اصولی

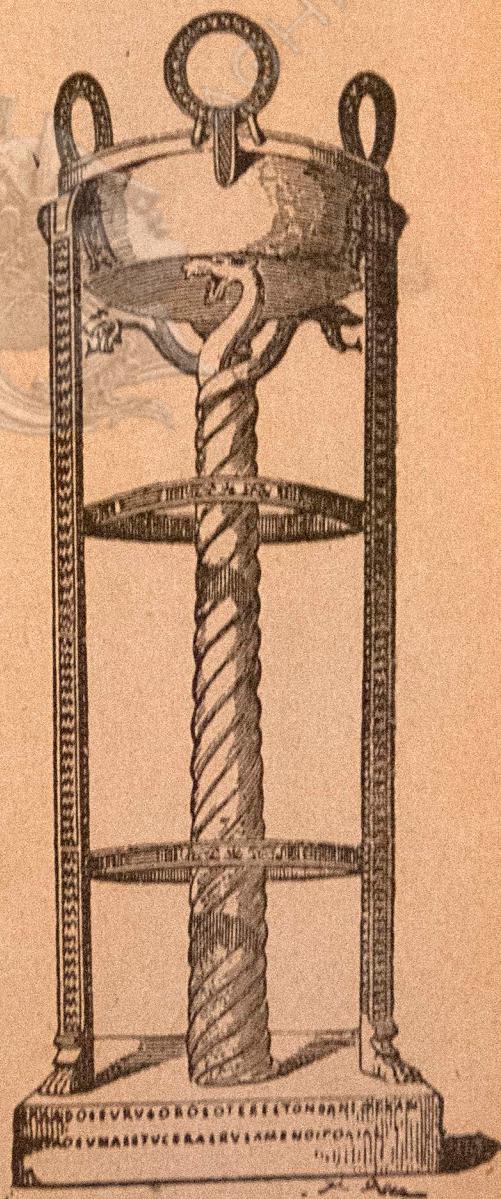
صندوق

گلکی

ان

سپیا - دیکیلی طاش

ضرولی حیوانلره کلنجه آنلرده ناحق یره فنالق
ایته مایدر. هر حالده حیوانلره آجیمیلیدر.

کیجه صباحه قدر او یویان دائماً کوزل اولور.

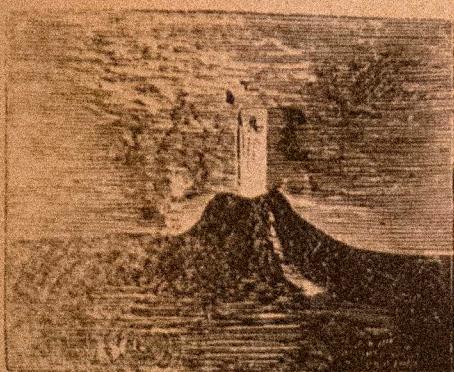
لطیفه

۴۴ — در سده خواجه شاکردک برینه: کرده ارض ایلک زمانلرده دها صیحاقی یوقسه دها صفوچی ایدی دیر.
چو جق بر آز دوشند کدن صکره افندم خاطر لایه میورم.
دیه جوات ویرمش.

جفایی چکمیان صفاتک قدرینی بیلمز.

پیغمبُر ابد ساعت

۴۵ — اکتر با کچوک فربه بربنک ساعته باهه رى
اکلنور ایمه . بو اشجه بیهی قولاغنی ساعنک جامی
او زربه طبار و سوچج ابد ساعت رفاسنک بر طرز ابد

ینار طاغ

یوسروق

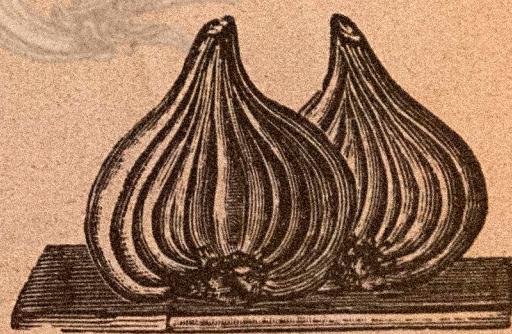
قاشيق

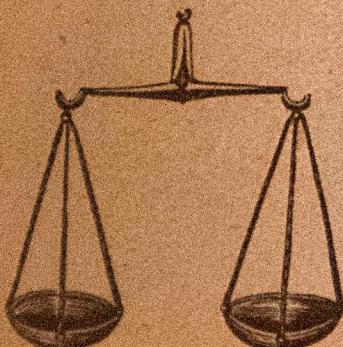
چمال

فوچى

اینجیر

ترازو

کونش

قولاق

عقللی ہموجی

۴۶ — کویلک بردہ نوریہ استھندرہ بر قیز وار اپدی .
 بر کونہ والدہ-سی کنربنی اوڑہ بر افوب کینمہ اپدی .
 خانہ رہ قیزدہ بشقہ کیمسه او طدیقندہ آنکہ رہ جانی دہ
 صبقلوب فومشولرده بریسہ کبیر . بر ایکی ساعت
 صکدہ کلپر و اوہ ایکی خرسز کبر مہ او ادیفی
 کورر و اصرد شاپر میوب در عقب بر هبہ دو شونرلک
 خرسز لرہ «نوریہ خانک اوی بور اسیبیر»، دبہ سوال
 اپدیر . خرسز لرہ «اوٹ بور اسیدر فقط کنربنی
 صافر لکه کیتری» دیتیجہ قیز «جاہنم افسرم نوریہ خانم
 کلہ بکی زمانہ سنک مکتب آرفہ داشک زیغب کلہی سنی
 بولہ صری دبہ سویلر میسکن»، دبہ خرسز لرہ «یلک اعلیٰ
 سویلیم»، دبہ ہواب و بردلر . نوریہ خانہ رہ ہیفوب ھ

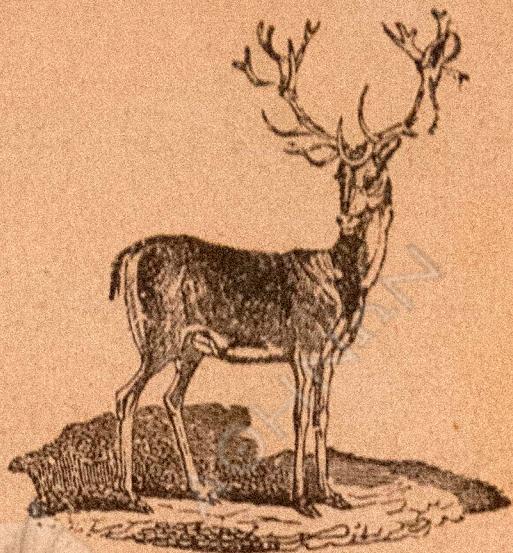
Σημ. δ'. دیو καὶ λέγων-
 ουσιῶν. εἴτε μετοχαὶ γνω-
 دیہرک دیوب توں تک دیاں

4me Remarque. Le par-
 ticipe verbal دیوب se fait
 aussi دیو و le participe de
 manière دیہرک se fait دیہ.

Πρὸς σχηματισμὸν φράσεων καὶ διηγημάτων.
Pour formé de frases et d'histoeriettes

كل

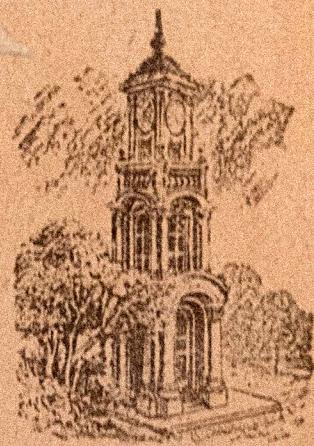
كِك

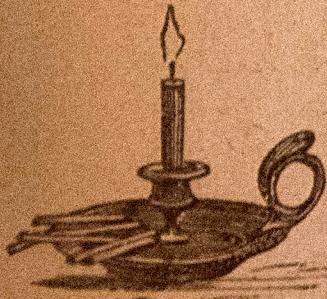
جيزة

آيینه

ساعت قلنسى

شمعدان

مكتبة

قدح

لطیفه

۴۸ — آشیجی داشنده برى «درونه سفره ده او نه
اوج کبئى او طور ده»، دینچى دیگىر بىسى «برادر
طوغىپسى سزكى كېمى الى جىسارت بىر فەركىن ده فەرنە
قۇرۇقىن بىكىزىمى»، دېمىسى او زېنە «دەھانە فەركت او لەپەپەر
بىنۇه مەھارە فى بىن دېردىم» دېمىسىه .

جوھەرك قىمتى واردە اما نصيحتىڭ قىمتى اولەمن .

حکایە

۴۹ — كىيىك برى صو اىچىمك او زىرە بىر حوضە
كىير و صو اىچىر ايسەدە حوض درىنجە او لەيغىندىن
چالىشىر چابالار چىقەمن . او آرەلق او جواردن بىر
تلىكىنىڭ چەمكىدە او لەيغىنى كۆرۈب اميدادىنە چاغىرىز
و چىقارمىسى رجا ايدى . تلىكى كىيى حوضىندىن ھ
چىقاردىقدن صىكىرە «بە قىنداش حوضىك درىن او لەيغىنى

— ۲۵ —

صبح شريفلر خير اولسون افندم نره يه كيديورسكنز
 مكتبه هانكى صنفره سكنز در دنجيده يم افندم قاج كتابكز
 وار افندم اوذ ايکى رومى سكنز تركى آلتى فرانس
 و بش آلامان كتابى او قويورم بو كون قاج در سكنز وار
 افندم بو كون اوچ در سمز وار ايشه المدهكى بش كتاب
 بو كونكى در سلر ايچوندر

صبح شريفلر خير اولسون افندم نره يه كيديورسكنز
 مكتبه هانكى صنفره سكنز در دنجيده يم فاج كتابكز وار
 افندم اوذه ايکى رومى سكنز تركى آلتى فرانس وبه
 آلامان كتابى او قويورم بو كونه فاج در سكنز وار افندم
 بو كونه اوچ در سمز وار ايشه المدهكى بشه كتاب
 بو كونكى در سلر ايچوندر

رعايتکار چوچق

۵۱ — مسروك حالندن پك ممنونم شمدى يانندن
 چن اختيار بر آدمك النى اوپدى آنى سلاملادى آنى
 طائيز فقط مسرور اختيارلره دائما حرمت لازم ه
 اولديغى بىلىر. اختيار آدملىك اكتشيا خسته مزاج
 اولدقلرندن يانلرندن تربىهلى طاورانهرق حرمت ورعايت
 ايميلدر. اختيارلره حرمت ايدن چوچقلره هر کس
 اعتبار ايدر. بن مسرورە يادكار اولمق اوزرە يالدىزلى
 بر كتاب هديه ايده جكم. سزده مسرور كېي اولورسەكىز
 سزده يادكار ويرهلك هر کس سور.

قصورسز دوست آرایان دوستسز قالىر.

عبارة تشکیل ایرەكىز

چوچق مكتب — كتب قلم. صباح اقشام قهوه. ميوه يازين يىدىش قىشىن.
 افاج كولىك. شىسيه. يازين سرين قىشىن صىحاق. چوچق خسته والدە
 پروانە. يورطە طاوق. طاوق يورطە.

— ۲۳ —

بو بر حکایه در خواجه (*) افندی بونی دون مكتبده بزه

نقل ایتدی. بو کون دخی بونك کبی بر حکایه سویلدی

یعنی بیک کیشی طرفندن یا پیلان مشهور بر باقلادوا

بو بر مطیزدر خواصه افندی بونی دونه مكتبده بزه نقل

استدی بو کونه دخی بونك کبی بر مطیزه سویاری یعنی

بیک کبی طرفندن یا پیلانه مشهور بر باقلادوا

(*) T̄ŋ̄s λέξεως خواجه τὸ ἐλίφ δὲν προφέρεται: χώτζا ḡv̄t̄l̄ χάβاتζا 'H λέξى لىكى لا كى لىكى يكى لىكى

(*) Dans le mot *hodja* l'*é*lif ne se prononce pas car si on le prononçait on dirai alors *hava-dja*. Le mot *mais* conjonction s'écrit : لىكى لا كى لكن

كىك

۵۳ — كىك وحشى ه

مبولاندر ده ابرده آنان

ھېچ بى ضررى طوقماز.

كىك آياقلىرى غايت يىجە

و بويۇزلىرى آغاچ داللىرى

كىي اولوب پىك كوزلدر.

كىك بويۇزلىينە تختە

دېرلە. آنى لىذتلى اولدېغىندىن

آوجىلەر بى حيوانى چسوق

آرارلە. كىك آچىق يىلدە

چوق قوشار. فقط چالى

مېرىلى آره سىنە بويۇزلىنىڭ

ايىلىكىندان قاچەمىوب ه

طوتلور.

۵۳ — كىك وحشى ه

حيوانىلدەن ايسەدە انسانە

ھېچ بى ضررى طوقماز.

كىك آياقلىرى غايت يىجە

و بويۇزلىرى آغاچ داللىرى

كىي اولوب پىك كوزلدر.

كىك بويۇزلىينە تختە

دېرلە. آنى لىذتلى اولدېغىندىن

آوجىلەر بى حيوانى چسوق

آرارلە. كىك آچىق يىلدە

چوق قوشار. فقط چالى

مېرىلى آره سىنە بويۇزلىنىڭ

ايىلىكىندان قاچەمىوب ه

طوتلور.

۲۱ -

بر ذات تراش اولمۇ ایچۇن بىر بىرە كىدر بىر بىر تراش
 ايدىركەن بىر قاچ يىنى كىر او ذات دە تراش
 اولونجە چىقارىوب بىر بىرە ايکى قات تراش پارەسى
 وىردىرى بىرى تراش بىرى دەنخى حجامت پارەسى
 دىوب كىتمىشدە.

بر ذات زاسە اولمۇ ایچۇن بىر بىرە كىدر بىر بىر تراش
 ايدىركەن بىر قاچ بىرىنى كىر او ذات دە زاسە اولونجە
 چىفارىرۇب بىر بىرە ايکى قات زاسە پارەسى
 وىردىرى بىرى زاسە بىرى دەنخى حجامت پارەسى
 دىوب كىتمىشدە.

آریستیپوس

۵۶ — یونان حکما سندن آریستیپوسه زنگین بر آدم او غلني
کتورد و او قودوب یاز دره رق تربیه ایله سنى رجا ایدر.
اریستیپوس ده اجرت اوله رق بیک در احمی ایسته نجه چو جغك
پدری «سن نه دیورسک بیک در احمی ایله بن او غلمه بر اسیر
الیرم» دید کده حکیم «پک اعلا آل فقط آز مدت صکره ایکی
اسرك اوله حق» دیه جواب ویرمشدر.

چو جغك ییدیکی حلال کیدیکی حرام.

او بورلق

۵۷ چو جغك بری خانه لرینک پنجه سندن قومشولرینک
بانجنه سنه با قار ایکن اشبوا با نجه ده الما آغا چلرینک آلتنه سریلش
بر چوق الما کورر. در حال آشاغی یه اینوب با نجه نک اطرافنی
احاطه ایدن چیتک بر دلیک طرفدن ایچرو یه کیرر. هر قاج جیبی
وار ایسه بتون طوپلا دینی المalar ایله طولدrr. برده با نجه صاحبی
النده صوبا ایله با نجه یه کیرر. چو جق مرقومی کورد کده فرلا یوب
کیدیکی دلیکدن فرار ایتمک ایستر ایسه ده جیلری طولو اولدی یغندن
حیقه میوب یقانی الله ویرر و چالدینی المalar اعاده یه بجبو او لدقندن
یشقه الما یرینه اعلا بر طیاق ییر.

اولادی اولیانک بر دردی وار اولامک بیک دردی وار.

— ١٩ —
^(١٠)

~~بو كون بزه بر مأمور كله جك ايدى.~~ او بـ يـوك

~~خانه ده كـيمـلـر او طور يـورـ.~~ مـكـتـبـكـ هـيـثـتـ اـدـارـهـسـىـ.

~~خـانـهـ مـذـكـورـدـهـ زـنـكـينـ بـرـ فـامـيلـياـ اوـطـورـيـورـ اـيـدىـ.~~

~~فـقـطـ بوـ سـنـهـ يـوكـ آـطـهـيـهـ كـيـتـدـيـلـرـ~~

~~بوـ كـوـهـ بـرـ مـأـمـورـ كـلـبـلـيـ اـبـرـيـ اوـ بـيـوكـ خـانـهـرـهـ~~

(١٠) "Ετερον σημεῖον εἶνε τὸ χειμζὲ (*). Τοῦτο τιθέμενον ἐπὶ Ἀραβικῶν λέξεων συνοδεύει τὸ ριζικὸν ἐλίφ, βάβ, χὲ καὶ γιέ. Εἰς τὰς Τουρκικὰς λέξεις δὲν γίνεται διάκρισις τοῦ σημείου τούτου ἐν ἀρχῇ λέξεως, εἰς τὸ μέσον ὅμως καὶ εἰς τὸ τέλος τὴν μὲν φωνὴν τοῦ ἐλίφ, μεταβάλλει εἰς αέ ḥ ἔε, τοῦ βάβ εἰς ού̄, τοῦ χὲ εἰς εີ καὶ τοῦ γιὲ εἰς ή̄.

(١٠) Un autre signe *Hemzé* (*) qui placé sur les mots Arabes accopagne le radical *elif*, *vav*, *hé* et *yé*. Dans les mots Turcs on ne le prend pas en considération quand il est placé au commencement; mais au milieu et à la fin il change le son de l'*elif* en *ae* ou *ee*, du *vav* en *ouï*, du *hé* en *éi* et du *yé* en *ii*.

باقدروا مطہرسی

۶ - ایشی ھومبىچىڭ ئەمپۇچىسى بىر كۈدە آندرە يېڭى كېنى طرفىدە يايىدە جۇھۇر بىر باقدروا بىزىرىدە جىكىي يىايدە ايدى. ھومبىچى بۇدا نىعىجىپ ايدەرەك ئەمپۇچىرىنى «اد نىصل باقدروا اوئرەك يېڭى كېنى ايدى يايىدە جۇھۇر دېرىڭىك كە بۇ يېڭى نادىپە بىر شى اوەرەجۇر» دېرىلر. ئەمپۇچىرىنى دېرىڭىدە «ھومبىچىرىم آرتىق نىصل اولدىيغىنى سەرەدە كۈرەرىسىڭ» دېرىڭىدە ھومبىچىرى اوبلە ايدى بىر ئەمپۇچى بىڭ يايىنىدە نېزى بۇقە بىر اوبلە مىتھۇر و نادىپە باقدروا بىلى كۈرەلىڭ اېستىز» دېرىلر. ئەمپۇچىرىنى سوز دېرىلر. اېرىنى كۆنلى ھومبىچىرى ئەمپۇچىرىنىڭ دە خانىزىسى كېسىر و مانابىي ھەر دەقىكى كېنى نەزە كۆرۈجە فۇرەغا عادە نىعىجىپ ايدەلر. نەزەيت سەرە قۇرۇلۇپ اوكلەرنىڭ طباقىندۇر. ھومبىچىرىڭ دە كۆزلىرى قىيۇرۇھ فالۇر. باقدروا دە بىر آز صىكىرە دە كېتىپىلارو. فقط باقارىرەك يېلىدە كۆزلىرى عادى بىر باقدروا ھومبىچىرى «بىزە داد اېتىدىكىن باقدروا بىرمىدە» دېرى ئەمپۇچىرىنى صورەلەر. اولدىخى «اوت بودى» دېرى. ھومبىچىرى «ئەمپۇچى بىڭ بۇ قىدە جۇھۇر باقدروا بىلى كېنى يايىمىسە بۇ اپنانىلۇر شىمىزىر» دېرىلر دە ئەمپۇچىرى «اوت ھومبىچىرىم سىز لەن دېلىكىزىدە سەرەدە صىكىرە اللەنە بىر قىلم آڭىز بۇنى يايىدە اېشىمىدەك اسىلدەنى بىن سۈلىپەيمىز بىزىكىز مىساب اېدەلم» دېرىلر.

— ۱۷ —

کل بورایه. ایشته اوراده بز طباق او زوم. آل شو

کتابی. کل او قو. ویر شونی. طوت بار داغی.

قوی صوی. و ایچ سکره کل درسکی او قو و باز.

هر کون بویله چالیشمی و عالم او لمیلیدر. بو آدمی

بیلور میسکن اوت افندم.

کل بورایه. ایشته اوراده بز طباق او زوم. آل شو

کتابی. کل او قو. ویر شونی. طوت بار داغی. فوی

صوی. و ایچ سکره کل درسکی او قو و باز. هر کون

بوربله چالیشمی و عالم او لمیلیدر. بو آدمی

بیلور میسکن اوت افندم.

با فرجی و با قدرتیک آنلرینی یا پاره ذاپریقه جی و اخاصل با قدردانک
بتوره لوازمانی طوله برب صارمه ایجوره بر طاقم آنلر بر چوونه
اشجیله مختاجمه و نیزی بی فردنه آلمه ایجوره بن دیامهور گند
لازم و بوندی یا بس به نه چقنجی یا موچی ذاپریقه جی گند جی نز جی
وسار بر طاقم صنعتنده لازمه و بر آنلر وه استمنی برد برد
صایعه باشلا چجه چوچل «آکدرسلی عموچه بلک آکدرسلی !
بو با قدردانک یا یلخنه بو همایعه یکمه زیاده آدمه یا بشمه
ارلدیفی آکدرسلی» دیعشلدر.

سیل کیدر قوم قالیر — آچه کیدر کیسه قالیر — انسان کیدر نای قالیر.

لطیفه

۶۲ — مشترینک بری بر اشکنیه جی دکانه کیروب یکرمی پاره لق
چوربا آلور. یورکن قاشیغنده بر پاچاوره کوره و دحال او شاغنی
چاغر وب «او غلم چوربانک ایچنده بو پاچاوره نه !» دینجه چراق
شاشیروب «یکرمی پاره لق چوربانک ایچنده ایپک پارچه سی بوله جق
دکل ایدک آ» دیعشلدر.

انسانک انى یینمز دریسی کیلمز طاتلی دیلندن بشقه نهسی وار ؟

طرف بزده بـ کوزل کتاب وار بوراده بـ بوله
 طرف بـ بزده بـ کوزل کتاب وار بـ بوراده بـ بوله
 کتاب واری اوـت اـفندم وار خانهـکـنـ نـهـ قـدرـ وـارـ
 کـتابـ وـارـیـ اوـتـ اـفـنـدـمـ وـارـ خـانـهـکـنـ نـهـ قـدرـ وـارـ
 بـیـوـکـیـ بـیـوـقـسـهـ بـیـوـکـیـ بـیـوـکـیـ بـیـوـکـیـ بـیـوـکـیـ بـیـوـکـیـ
 بـیـوـکـیـ بـیـوـقـسـهـ بـیـوـکـیـ بـیـوـکـیـ بـیـوـکـیـ بـیـوـکـیـ بـیـوـکـیـ
 بـیـوـکـ بـ خـانـهـدـرـ بـیـوـکـ بـ خـانـهـدـرـ بـیـوـکـ بـ خـانـهـدـرـ
 بـیـوـکـ بـ خـانـهـدـرـ

— ۱۶ —^(۹)

آب آت آز آش آل آق آه آو آبا

(۹) Τὸ μὲῖτ̄ = (ـ) μα-
κρόν. Τοῦτο τίθεται μόνον
ἐπὶ ἐλίφ ἀρκτικοῦ λέξεως
καὶ εἰς Ἀραβικὰς λέξεις ἵνα
μή γράψωνται δύο ἐλίφ κατὰ
συγέχειαν, δίδει δὲ εἰς αὐτὸν
τὴν φωνὴν α.

(۹) Le medd (ـ)=long,
se place seulement sur
l'*Elif* initiale des mots
Arabes, afin de ne pas
placer deux *élifs* à la
suite l'un de l'autre et
donne le son *a*.

آغزىزه : دماغ ، دیبل ، دیلد و طبّاری طرفنده
ایکی دوداو وارددر .

کوزه : کوز اوی ، کوز بیکی ، کوز فرهسی ، ه
کوزك اوست طرفنده کوز قیاقلاری و بونارك اومندزه
کیریکلر و کوز قیاقلارینك اوستنده فائئر وارددر .

خبر سویله قومشوکه خبر کلسون باشکه .

لطیفه

٦٤ — بر ذات او غلنک وفاتندن صکره هیچ کولمدىکنى سویلینجە
اوراده بولنان بر چوک چوجق « پك اعلا ! فقط قیدیقلادقلرى زمان
نه يپارسکز » دیمىسى او زرینه کولىكە باشلامشدەر .

آجاق يرده ياتىھ سېل آلىر — يوكسک يرده ياتىھ يېل آلىر .

ەفتچىي ايدى او زودلىرى

٦٥ — اھتىار بر ەفتچىي او زودلىرى باتىھ ەغاگىرۇپ
دېرىكى : نازلنىڭ بر كوشىنە بر دېنىھ كوشۇلۇر . لىكىن
نەزەرە كوشۇلۇھ او لەرىپنى بىلدۈرمىم بىن او لەركەرە

خ خ خ د د د ذ ذ ذ ر ر ر ز ز ز
 ژ ژ ژ س س س ش ش ش ص ص ص
 ض ض ض ط ط ط ظ ظ ظ ع ع ع
 غ غ غ ف ف ف ق ق ق ك ك ك
 ل ل ل م م م ن ن ن و و و
 ي ي ي ه ه ه

τινα νοητὰ φωνήεντα = χαρακέ. Τὰ φωνήεντα ταῦτα εἰναι τρία: πρῶτον ἵνστοῦν τιθέμενον (') ἐπὶ τῶν γραμμάτων διδει εἰς μὲν τὰ δασέα τὴν φωνὴν α, εἰς δὲ ψιλὰ τὴν φωνὴν ε· δεύτερον τὸ ἔσχε τιθέμενον (.) ὅπδ τὰ γράμματα διδει τὴν φωνὴν η—ι, τρίτον τὸ ὄτρε τιθέμενον ἐπὶ (') τῶν γραμμάτων διδει τὰς φωνὰς ω ou ου ιν.

hors d'eux il y a aussi quelques voyelles sous-entendues *haréké*. Ces voyelles sont trois: I. *Ustun* qui se place *sur* les lettres (') et donne aux aspirés le son *a* et aux simples le sonde *e*. II. *Esré* qui se place *sous* les lettres (.) et donne le son de *y-i.* et III. Le *Eutré* qui se place *sur* les lettres (') donne le son de *au, ou, eu, u.*

تحليل موصوف

۶۷ — باغده او زوم و باعچه‌ده الما آرمود و شفتالو چوقدر. استانبول بیوک شهر لردندر. اعانه ویرمک بر فضیلتدر. احمد بک کلدی.

باگده = اسم جنس عین کیت مفرد حال مفعول فيه مجردی باع او لور
او زوم = « « « « « مجرد

باعچه‌ده = « « « « « مفعول فيه مجردی باعچه او لور
الم = « « « « « مجرد

آرمود = « « « « «

شافتالو = « « « « «

استانبول = « خاص « « « «

شهر لردن = « جنس « جمع حال مفعول عنه مفرد مجردی شهر

اعانه = « معنی کیت مفرد حال مجرد

فضیلت = « « « « «

احمد = « خاص عین « « «

بک = « جنس « « «

لطیفه

۶۸ — درس انسانیه خواجه چو جنگ برینه الما آرمود کی میوه‌لر نه زمان قوباریلور» دیه سؤال ایدنجه چو جق « باعچوالك کلبی باغلی اولدینی زمان» دیه جواب ویره شدر.

- ۱۳ -

پاره‌سی. خاله‌سی. باباسی. قویون وارمی. قوزویه باق.

او طه‌ده کیم وار. بو کون قارشو خانه‌ده نه اولدی.

او قومه بیلور کیم وار. او زوم یوقی. چوراب

قالمادی. قوشاق چوق وار. چارشوده بابام وار.

بویله اولورمی. بانچه قاپوسی قارشوده‌می.

Σημ. α'. Ὅταν εἰς μίαν λέξιν Τουρκικὴν δπάρχῃ ἐν γράμμα δασὺ ἡ μία συλλασσὴ δασεῖα, ὅλη ἡ λέξις δασέως ἀναγινώσκεται..

Σημ. β'. Λέξεις τινὲς Τουρκικαὶ γραφόμεναι διὰ τοῦ ὁ ἀναγινώσκονται ὡς γεγραμμέναι διὰ τοῦ δ ἵνα μὴ συγχέωνται μετά τινων Ἀραβικῶν καὶ Περσικῶν λέξεων.

1re Remarque Quant dans un mot Turc, il y a une lettre et une syllabe aspirée, tout le mot se lit aspiré.

2e Remarque. Quelques mots écrits en ل se lisent comme د pour les distinguer des mots Persans et Arabes.

— ۷۰ —

حال

کلیورم کلیورسک کلیور کلیورز کلیورسکر کلیورلر .

حکایهٔ حال

کلیوردم کلیوردک کلیوردی کلیوردق کلیوردیکر کلیورلردی .

روایت حال

کلیورایشم کلیورایمشک کلیورایمش کلیورایمسز کلیورایمشسکر
کلیورایمشلر .

حال شرطی

کلیورسم کلیورسهٔ کلیورسه کلیورسه ق کلیورسه کر کلیورلرسه .

مضارع

کلیرم کلیرسک کلیر کلیرز کلیرسکر کلیرلر .

حکایهٔ مضارع

کلیردم کلیردک کلیردی کلیردق کلیردیکر کلیرلردی .

روایت مضارع

کلیرشم کلیرمشسک کلیرمش کلیرمشز کلیرمشسکر کلیرلرمش .

مضارع شرطی

کلیرسم کلیرسک کلیرسه کلیرسه (ك)ق کلیرسه کر کلیرلرسه .

ماضیٰ شهودی

کلدم کلدک کلدی کلدیکر کلدیدر .

(٥)

— ١١ —

ها يه ده ره سه صه طه غه فه

فه كه هه حه يه له قوغه قوله

دانه چاره فاره او طه پاره

خانه لاله ياره پارچه با غچه

ها يه ده ره سه طه غه فه

فه كه هه حه به ره قوغه قوله

دانه چاره فاره او طه باره

خانه لاله ياره پارچه با غچه

(٥) Τὸ χὲ ἐν ἀρχῇ καὶ μέσῳ λέξεως εἶναι πάντοτε σύμφωνον προφερόμενον ὡς χ λεπτὸν δι' ὅ καὶ ἐκλίθη ἰοντὴλ χέ, ἐν τέλει δὲ λέξεως εἶναι συγήθως φωνῆεν προφερόμενον α καὶ ε.

(٥) Le *hé* au commencement et au milieu du mot est toujours consonne et se prononce comme une *h* faible et s'est pour cela qu'il se nomme *ghuzel hé*; à la fin des mots il est ordinairement une voyelle et il se prononce *a* et *é*.

استقبال شرطى

كـلهـ جـكـسـهـ كـلهـ جـكـسـهـ كـلهـ جـكـسـهـ (كـ)ـقـ كـلهـ جـكـسـهـ كـزـ كـلهـ جـكـلـرـ سـهـ .

فعل واجبى

كـلـلىـ سـكـ كـلـلىـ كـلـلىـزـ كـلـلىـسـكـزـ كـلـلىـدـلـرـ .

حـكاـيـهـ فعل واجبى

كـلـلىـ اـيدـمـ كـلـلىـ اـيدـكـ كـلـلىـ اـيدـىـ كـلـلىـ اـيدـ(كـ)ـقـ كـلـلىـ اـيدـيـكـزـ كـلـلىـ اـيدـيـلـرـ .

روـاـيـتـ فعل واجبى

كـلـلىـ اـيمـشـ كـلـلىـ اـيمـسـكـ كـلـلىـ اـيمـشـ كـلـلىـ اـيمـشـ كـلـلىـ اـيمـشـكـ كـلـلىـ اـيمـشـلـرـ .

فعل واجبى شـرـطـىـ

كـلـلىـ اـيسـمـ كـلـلىـ اـيسـكـ كـلـلىـ اـيسـهـ كـلـلىـ اـيسـهـ (كـ)ـقـ كـلـلىـ اـيسـهـ كـزـ كـلـلىـ اـيسـهـلـرـ .

فعل التـزاـمـىـ = صـيـغـهـ تـمـنـىـ

كـلهـ يـمـ كـلهـ سـكـ كـلهـ سـكـزـ كـلهـ لـرـ .

حـكاـيـهـ فعل التـزاـمـىـ

كـلهـ اـيدـمـ كـلهـ اـيدـكـ كـلهـ اـيدـىـ كـلهـ اـيدـ(كـ)ـقـ كـلهـ اـيدـيـكـزـ كـلهـ اـيدـيـلـرـ .

روـاـيـتـ فعل التـزاـمـىـ

كـلهـ اـيمـشـ كـلهـ اـيمـسـكـ كـلهـ اـيمـشـ كـلهـ اـيمـشـ كـلهـ اـيمـشـسـكـ كـلهـ لـرـ اـيمـشـ .

فعل التـزاـمـىـ شـرـطـىـ

كـلـسـمـ كـلـسـهـ كـلـسـهـ كـلـسـهـ (كـ)ـقـ كـلـسـهـ كـزـ كـلـسـهـلـرـ .

— ٩ —
^(٣)

اب ات اج ال اغ اق اض ان ام قاب
قات قاش چار حال قارتال الما بابا صاج
بال ياش طاوا صابان پارماق يالاق تارلا
قالپاق بارداق

اب ات اج ال اغ اس اصه انه ام قاب
قات فاسه یار مال قارتال الما بابا صاج
بال ياسه طاوا صابان پارماق ياردو تاردو
فالپاق بارداق

(٣) Τὸ ἔλιφ μόνον του εἶνε ἄφωνον, ἐν ἀρχῇ λέξεως μετὰ τῶν δασέων μὲν προφέρεται ώς *a*, μετὰ τῶν φιλῶν δὲ ώς *e*, ἐν μέσῳ δὲ καὶ ἐν τέλει λέξεως προφέρεται πάντοτε ώς *a*.

(٣) L'*Elif* tout seul est muet; au commencement des mots et avec les lettres aspirées il se prononce comme *a*, avec les simples en *é*: au milieu et à la fin des mots on le prononce toujours en *a*.

قلبی صاف چو جق

۷۳ — بر قاج سنه اول صنفمده کچوک بر چو جق وار
ایدی که قلبی صاف اولدیغندن بتون سبقداشلر آنی سورلر
ایدی . بو چو جقک اسما جمال ایدی والده می بر چوق
وقت خسته یاتدی . بو چو جق او قدر کدراندی که
کدرندن خسته لندی . فقیر و دیانجیلره یه جکنک یاریسنی
دیرد ایدی . قلبنک صاف لغندن حیوانلره اذیت ایقزدی .
چونکه آنلرک بزه بر چوق خدمتلری اولدیغنى بیلیر ایدی .
بویله چو جقلری جناب حقک سودیکی کبی انسان دخی
سور و دائمآ مدح ایدر .

اول دوشون صکره سویله .

لطیفه

۷۴ — بر ذات خدمتکارینه «یانی نزهه ده سک ؛ نه یا پیور سک !
دیه سؤال ایدنجه خدمتچی آشاغیده بوش اولدیغنى سویلر . افندي
ایسه او بر او شاغى ده چاغر و ب نزهه بولندیغنى و نه یا پدیغنى سؤال
ایدو او ده «یانی يه یار دیم ایدیپورم» دیشدر .

- ۶ -

- ۷ -

ص ص ط ط ع غ ف و
 ص ض ط ط ع غ و ق
 ص ح ط ط ع غ ف ق
 ص ح ص ط ط ع غ ف و

- ۷ -

A KURDISH DICTIONARY

ك ل م ن ه ي
 ك ر ل ص ن ه ي
 ك ك ل م س ن ي
 ك م ل م س ن ي

بغدادی

۷۶ - بر چفتچی اوون یاشنده‌کی او غلى صبری بی یانه آله‌رق
اکینلرینک نه حالده اولدیغى کورمك ایچون چفتچىلکه کیدرکن بر
تلایه راست کلدىلر. بوندەکى تكميل بغايلر باشاقلىرىن يره چویرمشلر
ایكن بر دانه سى ديك طورىيوردى. صبرى شو حاله دقت ايده‌رك
سبىقى سؤال ايلدى. پدرى ايسه باشاقلىك هر ايكىسندە آله‌رق
دانهلىرىن چيقارماق ایچون بارماقلرينىڭ آرمەستەدە اوفالادى. صكرە
«باق او غلم شونلرک ایچىنده نه قدر چوق بگدائى وار ايشتە آنك ایچون
بونلرک باشلىرى اكىلمىش. بىرده شو ديك طورانلىر باق. ایچىلرنەدە
رسىي يوق. بونلر بىبارە ايتىز بوندن عېرت آمللىسىك دە سندە اصلا ديك
باشلىق ايلمه ملىسىك چونكە ديك باشلىق عقلسىز لىقدىن ايلر و كلوو» دىدى.

آته دوست كېي باقلۇ دوشىن كېي بىنلى.

لطيفه

۷۷ - خاتونك بىر چوجقنه ايكىنجى دفعە طاتلى ويريلورسە
قبول ائتمەسى تىيە ايتىش اىكن بىر كون مسافرلىكده بولندقلرى صرەدە
بىنە طاتلى آلدېغى كورنجە «اولادم بن سكا ايكىنجى دفعە طاتلى آلاما
دې تىيە ائتمىمى» دىه‌رك تكىرە قالقىشىجە چوچق معصومانه بر طور
ايلاه «والدە جىم بىر ايكىنجى دكىل اوچنجى دفعە در» دىمىش.

— ٢ —^(١)

ا ب پ ن ت ج ج ع ع خ د ذ ر ز ز
س س ص س ط ظ ع غ ف س
ك ك ك ك ل م ه

[ه د] د ه د

— ٣ —

ع د د د ط ذ ع م ي ك ا ج ز س
ل ك ج ك ب ص ف ه ت د ك
س س ع ظ ب س ع د

(١) Τὰ 34 γράμματα τῆς Τουρκικῆς γλώσσης διαιροῦνται εἰς δύο: εἰς ἐγγέα δασέα = σακηλὲ εἰς 25 φιλὰ=χαφηφὲ ἀτινα εἰναι τὰ λοιπὰ γράμματα.

(١) Les 34 lettres de l'alphabet Turc se divisent en deux: dont 9 aspirées= ح خ ص ض ط ظ ع ق et 25 simples=hafifé qui sont les autres lettres.

بال چوملکی

۸۰ — قارولین نامنده بر سچوک قىز وار ايدى . بو چوجق او لىدېچە آج كوزلى بر قىز ايدى . بر كون والدەسى مطبىحە زىادە سىلە مشغۇل ايدى . قارولىنە آناختارى وىرۇب كىلاردن بر لىيون كىتىرسىنى امىرىتىدى . قىز كىلاردن لىيونى آلوب در حال عودت ايدەجى يىرددە فرستىن استفادە ايدەرك كىزلىچە چىزىزه دائىر بىشى آراشدىرمە باشلار . كىلارك رافنده كوزىنە بر بال چوملکى اىلىشىر . فقط بويى يتشمىدىكىندن بر اسكمەلە يە چىقوپ چوملکى آچار . او ائنادە قوانوزدە بولنان بر قاج جەانوس قارولىنەك پارماقلارىنى قىصىنچە قارولين آجى اجى حايىر مە باشلار . مىكىر بونلىرى بر قاج كون صىكىرە يىشىرمەك او زىزە والدەسى ساقلاشمەش ايمىش . سرقومەنەك فريادىنى والدەسى ايشىدوب باشىنە كلن فلاكتىق حس ايدەرك درحال قوشار و قىزك پارماقنى كوج حال ايلە قورتادر و بر طاھم او كودىلە جوجى پىس بوغازلەقدن قورتادر .

لەپىش

۸۱ — بر زات خەرت ئەپىزىزە : بانى انى ساھت او نېر دە او باندر دە ئىپىزىزە ئەخىزەرم . بىجۇن او باندر مەرك دە ئىكەن بىرە

προκόπτοντα ἀκόπως εἰς τὴν ἀνάγνωσιν καὶ τὴν παράλληλον
κατανόησιν τῶν ἀναγινωσκομένων.

Οὕτω διὰ τὸ Α' Βιβλίον ἔκαστον μάθημα δέον νὰ γράφηται
8—12 φοράς, νὰ ἀποστηθῆται τὸ ἀλφάβητον κατὰ τὴν ἐν
τῷ πρώτῳ μαθήματι τάξιν καὶ ἀμέσως νὰ διδάσκωνται αἱ
διαιρέσεις καὶ τὰ σχήματα τῶν γραμμάτων ἀναλόγως τῆς
θέσεως αὐτῶν.—Συγγειωτέον δὲ εὐθὺς ἐξ ἀρχῆς διὰ τὰ γραφή
καὶ ἀνάγνωσις δέον νὰ γίνηται ἐκ τοῦ χειρογράφου ὡς ἐπὶ
τὸ πλεῖστον.—Εἰτα ἀποστηθῶνται τὰ τε γραπτὰ καὶ νοητὰ
φιλογίεντα, γραφοιμένου καὶ ἀναγινωσκομένου ἔκαστον σχετι-
κοῦ γυμνάσιατος¹. Μετὰ τοῦτο εἰς τὸ 15^{ον} γύμνασμα ἀρχε-
ται ὁ συλλαβισμὸς μέχρι τοῦ 20. Ὁ δὲ συλλαβισμὸς δέον νὰ
γίνηται ὡς ἐξῆς π.χ. (ἐκ τοῦ 15^{ου}) ἐλὶφ ὄνστοῦν λάμι τζέζι-
ζλ (=ε φωνήεν, λ σύμφωνον = ελ) πὲ ὄνστεῦν, λάμι τζέζι-
πὲλ (πὶ ἔψιλον, λάμιδα σύμφωνον = πέλ), πὲ ὄνστεῦν, τσῆμι
τζέζιμ = πέττ, πὲ ὄνστεῦν πέ, τὰλ ὄνστοῦν ρὲ τζέμ = ἵερ
πέ:ερ, πὲ βαθ = ποῦ, ρὲ ἐλὶφ = ρὰ = πουρα, τὰλ χὲ = τὸ-
πουρα:ά, κλπ. καὶ οὐχὶ καθὼς διδάσκουσί τινες: ἐλὶφ ὄνστοῦν
= ε, λάμι τζέζιμ = ἔλ, πὲ ὄνστεῦν τὰλ ὄνστεῦν ρὲ = πε:έρ,
δλως ἀμεθόδως. Μεταξὺ τοῦ 26^{ου} καὶ 27^{ου} γυμνάσιατος ἐτέ-
θησαν πλεῖσται εἰκόνες πρὸς σχηματισμὸν λέξεων, φράσεων,
διηγημάτων καὶ ἐκμάθησιν τῆς δημιλίας.—Απὸ δὲ τοῦ 28^{ου},
μέχρι τέλους ἀπαντα τὰ πρὸς ἀνάγνωσιν γυμνάσιατα συνί-
στανται ἐξ ἐντύπου καὶ χειρογράφου, κάτωθεν τῶν ὅποιων ἐτέ-
θησαν διάφοραι σχετικαὶ σημειώσεις περὶ δρθογραφίας.

Πέρατ, τῇ 1 Ιουλίου 1900.

ΠΑΥΛΑΚΗΣ Β. ΜΕΛΙΤΟΠΟΥΛΟΣ

(1). Γύμνασμα = μα = τακήμ, θέμα = θέμ = τεμοδήν καὶ οὐχὶ ὡς τινες
συνάδελφοι τοῦπαλιν μεταχειρίζονται τὰς δύο ταύτας λέξεις.

اولور، دېدکەرە والىرەسى «فارشۇسنىڭكە رەھا زىبارە
دېرىمكە، دېيىجە ھۈمىس «اوېدە بىرە والىرە بېكىم بىن بلکە
عىفرىلى اېدرەم. آلرە فەرنەتىشە وېر.... او تقىيم
ايتسۇر، دېمىشىر...».

صانصار ايلە خروس

— ۸۴ — كومسە كىلدى بىر يېجه صانصار

قپوپى چالدى خىزلىيچە عىيار
باغردى «آمان آمان» دېھرەك
«آچكىز كە ايىشم يان!» دېھرەك
كومس خلق اوياندى قالقىدى بىتون
قوشىدىلر باهە ھېسى آچق اىچۈن
كوشىدە بىر خروس بېچارە
قوجامش قالمىشىدى آوارە
آكلاادى حىلەين فغان ايتىدى

11. Τουρκική γραμματική. = 'Εκτενέστατα ἀπασα ἡ τουρκική, περσική καὶ ἀραβικὴ γραμματικὴ μόνον ἐλληνιστί, μετὰ παραδειγμάτων καὶ ἐφαρμογῶν.
Γρ. 5.
12. Τεσχῖλι κηδαντ. = 'Αφθονα διηγήματα εἰς Νεσκή, Ρηκᾶ, Διβάν, Τεαλῆκ, Σουλούς, Κιουφί, Διζελλῆς διδάν, Ιδζαζέτ—Ρεῖχανή καὶ Σιγζακάτ.
Γρ. 5.
13. Μεγαλυνάρια τῆς 'Γπαπαντῆς.= 'Ελληνιστί τε καὶ τουρκιστί. Γρ. 1.
14. Μαιευτική. Τουρκιστί δι' ἑλληνικῶν χαρακτήρων.
Γρ. 30.
15. 'Επιτομὴ Μαιευτικῆς κατὰ τὸ πρόγραμμα τῶν ἔξετάσεων τῆς Α. Ι. Σχολῆς.
Γρ. 10

'Ο Παυλάκης Μελιτόπουλος ζητεῖ τὴν ἕξ ἑκτιμήσεως ἀρωγὴν τῶν ἑλλογίμων συναδέλφων ἀνευ ὑπερβολικῶν καὶ παραλόγων συστάσεων.

'Η σειρὰ τῶν ἔργων τούτων ἀποτελεῖ ἀνάγνωσμα οὐχὶ μόνον διδακτικόν, φιλοσοφικόν καὶ φρονιματίζον ἀλλὰ καὶ τερπνότατον. 'Ιδεαί φιλοσοφικαὶ καὶ ἐν ταύτῃ πρακτικαὶ. 'Ἐν πάσῃ λέξει καὶ φράσει τῶν ἔργων τούτων ὑπόκειται διλόγιον βιβλίον.

Διεύθυνσις:

در سعادنده بک او غلندہ زوغرافیون اعدادیسندہ پاولا کی ملیتو بولو

Κωνσταντινούπολις, Πέραν, Ζωγράφειον Γυμνάσιον.

ΠΑΥΛΑΚΗΝ Β. ΜΕΛΙΤΟΠΟΥΛΟΝ

افهار طوره

۸۵ — افهار طوره سکسانه سکننجی او لمبیماردک برنجی
سنه‌سی یعنی بیهوده درت بوز بکرمی بهه نه اول
طور غممه و سکسانه باشنده وفات اینشدر. بیرری
فورد وس سملله سنده و والده‌سی سولووه نسلنده
بربکصبوندر. افهار طورنک اسمی استرا آریسطوفابس ابری.
او چاملر باردادق اولدی.

لطیقه

۸۶ — آغلامقده اولان بر چوجنه والده‌سی او لادم
نه آغلیورست کل باقهیم آغلامه . . . . کیم اوردتی، دیننه
چوجق بر کون اول دوشیدیکنی سویلر. والده‌سی ایسه
پک اعلا دون دوشمشسک بو کون نه آغلایورست،
دیدکده چوجق آغلامقده دوامله «دون سن بوراده دکل
ایدک»، دینشدر.

Εκ τοῦ τυπογραφείου Ἀδελφῶν Γεράρδων
(Γαλατᾶ, Πεμπτοπαζάρῳ, διπόθεν τοῦ Ἀγκολιὰν Χάν, ἀρ. 17, 19)
(723)

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

007000013067

ایپك بوجکى

۸۹ — ایپك بوجکنىڭ چىقدىنى يورطەلر اوافق و تىخمه بىزىر .
 ایپك بوجکى قوردىكى اوزۇن اوlobe اوتوز كون قدر يشار و دوت
 آغاچنىڭ يېراقلىرى ايله بىسلىنور . بو ائنادە درىسنى تمام درت دفعە
 دكشىرىر و درد نىخىسىنده آغىزندن غايت اينجە بر ایپك چىقارماھى
 باشلاڭاركە بو ایپك بزم ایپك دىدىكىمزرد . بو اېپلكلەن بىاض و ياصارى
 رىنگلىي بر كىسەجك اوروب اىچىنده كىندي بارىنور . بو كىسەيە قوزە
 دىرلىر . حيوان قوزەسىنك اىچىنده يكىمى كون قدر قپانوب كېلىك
 اوپوركە او وقت قوزەسى دلوب طىشارىيە چىقار و بر قاج كون
 ئظرفندە بر چوق يورطە يورطلادقىن صىركە تلف اوپور . ایپك
 بوجکى پاك نازىك بر حيوان اولدىغىدىن هەنانك دكشىرىكى وقت
 يائىلەسى لازم كىلان شىلىرى يابىلى .

لطيفە

۹۰ — حساب درسندە خواجە چوچقە «درتدىن درت چىقىچە
 نە قالىر» دىه سؤال ايدىر . چوچق سكوت ايدىنجە خواجە «بە جاتى
 چىپىنده درت اوناق اوlobe دىدىدە دوشەجك اوپورسە نە قالىر»
 دىدىكە چوچق «او نىقلەرك دوشىدىكى دىلىك» دىه جواب ورەشدەر .

ΔΙΑΔΗΜΑΤΑ
ΑΘΗΝΩΝ

لطفه

۹۲ — مُحکمەدە رئیس: «آیول! سن ییدیکەت ییکەت پارەسنى ویرمەد کەن بشقە چتال پچاق كى شىلىرىدە آلوب كەتود مشىشك» دېيىنە مظۇن «اوت افندىم! افكارم بونلىرى صاتوبدە يىدىكەم يىكەت پارەسنى ویرمەكدى» دېيش.

لطفه

۹۳ — حیاتى سىغۇر يطەيە قومش اولان بىر آدمك خانەسى آلت قاتىندىن طو تو شەمش اولدىيىنى حالتى كىنديسى پنجىرىدە چىقوپ سىر ايدىيورمىش. اهالىنىڭ طېشارىدىن تعجب و تلاش ايتىدكلىرىنى كورنجه پنجىرەدن «نه تلاش ايدىيور سكىز بن سىغۇر يطەلەيم يىناسىم قومپاتىيە دوشۇنسۇن» دېمىشدەر.

لطفه

۹۴ — اغنىادىن بىرى خدمتكارىيە بىر كون اول خانەلرندە مسافرة بولنان او زون بويلى بىر ذالىك نصل آدم اولدىيىنى سؤال ايدىنجه خدمتكار «افندىم او ذات بىش قاتلى و اكتۈيا بشىنجى يعنى اڭ اوست قاتى بوش اولان ابىيە بىكزىوردى» دېيش.

AKADAVI
MUNIVI